

ใบสมัครขอรับการคัดเลือก
อาจารย์ดีเด่น ด้านการสอน มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปี พ.ศ. 2567

ก) ประวัติส่วนตัว

ข) ประวัติการศึกษา (เรียงจากสูงสุด)

ค) ประสบการณ์การทำงานและการพัฒนาตนเองด้านการสอน

1. ประสบการณ์ด้านการบริหาร
2. ประสบการณ์การพัฒนาตนเองด้านการสอน

วัน เดือน ปี	รายละเอียด
--------------	------------

ง) ผลงานด้านการสอนย้อนหลัง

1. ผลงานการสอน (ย้อนหลังไม่เกิน 3 ปีการศึกษา)
2. ผลงานทางวิชาการและ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอน
3. รางวัลและ/หรือการยกย่องที่ได้รับ

ผลงานที่สอดคล้องกับคุณสมบัติที่จะได้รับการคัดเลือกเป็นอาจารย์ดีเด่น ด้านการสอน มหาวิทยาลัยพะเยา

องค์ประกอบที่ 1 ความรู้ความสามารถด้านการสอน

ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ (ฤทธิคุปต์) วิษณุวัฒน์ สำเร็จการศึกษาสูงสุดในหลักสูตร การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มีประสบการณ์การทำงานทางด้านการศึกษา โดยเป็น ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 16 ปี ศึกษาในเทศก์หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 6 ปี และอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา 9 ปี ช่วงเริ่มต้นที่ข้าพเจ้าเป็นครูผู้สอนในฐานะครูในโครงการคุรุทายาท ที่ ผ่านการบ่มเพาะในเรื่องจิตวิญญาณความเป็นครู และทักษะความสามารถต่างๆ ที่ครูประณศศึกษาพึงมี มา อย่างเข้มข้น แม้ว่าข้าพเจ้าจะตั้งใจสอนและดูแลนักเรียนอย่างเต็มความสามารถแล้ว แต่ก็ยังพบว่า ทักษะและ soft skills ของนักเรียนที่สอน เช่น การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาตามช่วงวัย ยังไม่บรรลุตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากการใช้วิธีสอนที่เน้นเนื้อหามากเกินไป โดยพยายามให้นักเรียน มีความรู้มาก ๆ เพื่อใช้สอบเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงของจังหวัดตามนโยบายของโรงเรียน จากจุดเริ่มต้น ดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้พยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และศึกษาต่อระดับปริญญาโท-เอก ในสาขาวิชา ประณศศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองและพัฒนาผลการเรียนรู้ของ

นักเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดทั้งความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างเป็นองค์รวม ได้มีการนำ ศาสตร์ด้านการสอนมาพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่องจนได้รับวิทยฐานะ “ครูชำนาญการพิเศษ” และได้รับเชิญ ให้ไปเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนให้กับสถานศึกษาอื่นๆ จึงมีความคิดที่อยากนำ ความรู้ความสามารถที่ตนมีอยู่ไปเผยแพร่ช่วยเหลือให้กับครูผู้สอนในวงกว้างขึ้น ดังนั้นข้าพเจ้าจึงสมัครและ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้มีโอกาสแบ่งปัน ความรู้และศาสตร์ทางการสอนให้กับครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีความหลากหลายทางด้านสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และชาติพันธุ์ ได้มีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนท่ามกลางบริบทเชิงพื้นที่ที่แตกต่างกัน จนทำให้ครูผู้สอนยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่สูงขึ้น การได้ไปนิเทศติดตามและสังเกต การสอนของครู พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในการสอนจะใช้เทคนิควิธีการสอนและการวัดประเมินผล ที่หลากหลาย และค้นพบว่า ปัจจัยสำคัญของการเป็นครูที่ประสบความสำเร็จประการหนึ่งคือ การได้รับความรู้ และประสบการณ์ในช่วงระหว่างการเรียนหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ได้ทราบว่าทักษะและสมรรถนะสำคัญ ที่จำเป็นสำหรับครูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาในแต่ละบริบทคืออะไร สิ่งที่ครูประจำการและนิสิตครู จำเป็นต้องได้รับการเติมเต็มพัฒนาที่นอกเหนือจากหลักสูตรกำหนดคืออะไร จึงเป็นความท้าทายและเกิดแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนบทบาทของตนจาก “ครู” มาเป็น “ผู้ร่วมผลิตครู” ในระดับอุดมศึกษา มุ่งมั่นที่จะนำ ความรู้ในศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาและประสบการณ์ตรงจากการทำงานในพื้นที่จริง เผยแพร่และพัฒนา คุณภาพของนิสิตครู เพื่อพัฒนาการศึกษาในวงกว้างกว่าเดิม

ในปลายปี พ.ศ. 2558 ข้าพเจ้าได้เปลี่ยนสายงานจากการเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และประธาน หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (พ.ศ. 2562- 2565) ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในชีวิต ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้เป็นอาจารย์ผู้สอนรายวิชาชีพรู และ อาจารย์นิเทศนิสิตครูชั้นปีที่ 4-5 โดยการลงพื้นที่พบปะผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และสังเกตการสอนของ นิสิตในความดูแล พบว่ามีข้อเสนอแนะจากโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และการสะท้อนตนเองของนิสิตครู ว่ามีความรู้ ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และความสามารถในการควบคุมชั้นเรียนของนิสิตครูยังไม่เพียงพอ นิสิต บางส่วนเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไม่เป็น ขาดการนำเทคนิคการสอนมาใช้ในห้องเรียน ไม่สามารถควบคุมชั้น เรียนได้ ส่งผลให้การเรียนของนักเรียนในชั้นนั้นไม่บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงทำให้ข้าพเจ้าเกิดความ ตระหนักว่า นิสิตครูไปฝึกสอนในสถานศึกษาเป็นการ “ฝึกการเป็นครู” แต่นักเรียนในห้องเรียนนั้นไม่ได้ “ฝึก การเป็นนักเรียน” แต่เขาเป็นผู้เรียนรู้จริงๆ ดังนั้นจึงต้องมองสะท้อนถึงหลักสูตรและการสอนและกิจกรรม เสริมวิชาชีพครู ว่ามีความจำเป็นต้องบ่มเพาะและสร้างนิสิตครูที่พร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะความสามารถและ มี “หัวใจของความเป็นครู” ก่อนที่จะไปฝึกสอนกับนักเรียนจริง ๆ จึงได้นำสภาพปัญหาและข้อค้นพบที่ได้รับ มาพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตครูในการ ประกอบวิชาชีพครูที่มีคุณภาพ

ข้าพเจ้าดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยมีความเชื่อภายใต้ฐานทฤษฎีสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีผู้สอนเป็นผู้

แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความเชื่อภายใต้**ทฤษฎี การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) Kolb (1984)** ที่ได้อธิบายว่า ผู้เรียนแต่ละคน เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเป็นกระบวนการที่ดำเนินกันไปเป็นวงจร ซึ่งแต่ละขั้นของการเรียนรู้ก็จะส่งเสริม การเรียนรู้ของขั้นต่อไปด้วยการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรมภายใต้ร่ม ของความเชื่อดังกล่าว เป็นที่รู้จักกันในการจัดการเรียนรู้ **Active Learning** โดยกำหนดไว้ใน มคอ.3 ทุก รายวิชาที่สอน โดยเตรียมการ (วางแผน) ออกแบบ เลือก ใช้ กระบวนการจัดกิจกรรมและสื่อเทคโนโลยีการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา ระดับของผู้เรียน โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเหมาะสม กับสภาพการณ์ สรุปได้ ดังนี้

1. การเตรียมการสอนและวิเคราะห์ผู้เรียน เมื่อได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาใดแล้ว ข้าพเจ้า เตรียมการสอนโดยการศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้เพิ่มเติมเพื่ออัปเดตความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอโดยการศึกษา ความรู้ด้วยตนเอง การเข้ารับการอบรมสัมมนาต่างๆ ออกแบบการสอนโดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ (LOs) เป็น หลัก จากนั้นจึงออกแบบขั้นตอน วิธีการ จัดเตรียมสื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งออกแบบการวัดและ ประเมินผล สิ่งสำคัญที่สุดในกระบวนการเตรียมการสอนคือการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคล เพื่อมาเป็นข้อมูลในการออกแบบการสอนที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ในรายวิชา จิตวิญญาณความเป็นครู มืออาชีพ ภาคเรียนที่ 1 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นการเริ่มต้นในการเรียนระดับอุดมศึกษา ในช่วง สถานการณ์โควิด-19 ข้าพเจ้าได้สำรวจความพร้อมในด้าน อุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ปัญหาอุปสรรค ในการเรียนออนไลน์ แนวทางการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ ได้ให้นิสิตแนะนำตนเอง เพื่อให้รู้จักผู้เรียน เป็นรายบุคคล ในด้านทัศนคติ ความคาดหวัง และอื่นๆ ในการเลือกเรียนสาขาวิชาทางการศึกษา ผลการ สัมภาษณ์พบว่า นิสิตบางส่วนขาดความพร้อมในด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน นิสิตบางคนใช้โทรศัพท์มือถือเพียง เครื่องเดียวในการเรียนทุกวิชา สภาพแวดล้อมในการเรียนจากบ้านไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น สมาชิกในบ้าน ส่ง เสียงดังรบกวน การประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ร้านขายอาหาร ที่นิสิตต้องช่วยงานผู้ปกครองในระหว่าง เรียนด้วย สภาพตัวบ้าน รวมไปถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร เป็นต้น ส่งผลให้นิสิตบางส่วนไม่กล้าเปิด กล้อง เนื่องจากความอาย ข้อค้นพบจากการสำรวจข้างต้น นำไปสู่การปรับวิธีการเรียนการสอน การออกแบบ กิจกรรม การเลือกใช้แอปพลิเคชัน การมอบหมายชิ้นงาน ฯลฯ โดยการจัดทำคลิปสรุปเนื้อหาในแต่ละบท จัดทำ เอกสารประกอบการเรียน สื่อ power point แนะนำลิงก์เว็บไซต์และ YouTube ช่องทางการส่งงานทาง google classroom เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ทุกเวลา และเอื้อต่อการเรียนรู้ตามสภาพความพร้อม ของแต่ละคน ในขณะเดียวกันข้าพเจ้าก็ได้ติดตามตรวจสอบการเรียนของนิสิตรายคน จากบันทึกการเข้าถึง แพลตฟอร์มต่างๆ ในกรณีที่ไม่มีปรากฏการล็อกอิน ข้าพเจ้าจะส่งข้อความแจ้งเตือนนิสิตรายนั้น ๆ ทาง ms team chat ทำให้นิสิตในกลุ่มเรียนของข้าพเจ้า ผ่านการเรียนรายวิชา นิสิตส่งภาระงานครบ และไม่มีนิสิต ถอนรายวิชา และได้รับผลการเรียน F

2. การบูรณาการใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ จากสภาพการณ์โควิด-19 และสภาพปัญหาการสอนข้างต้น ข้าพเจ้าได้นำแพลตฟอร์มเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ทั้งในส่วนของการติดต่อสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิต การผลิตสื่อการเรียนการสอน การสร้างแหล่งเรียนรู้เพื่อการสืบค้น การใช้เป็นช่องทางหลักของการศึกษาเนื้อหาสาระ การสร้างความสนใจในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การติดตามการส่งงาน/เข้าชั้นเรียนออนไลน์ และการกระตุ้นให้นักศึกษาต่อยอดไปสู่การเรียนรู้ในอนาคต อาทิ การใช้ Google Classroom และ Microsoft Team เป็น Learning Management System (LMS) การใช้ Canva ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ การเพิ่มการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยใช้ Padlet, Menti-meter การประเมินการเรียนรู้ผ่าน Quizz และ Google Form และการติดตามนิสิตกรณีที่ขาดเรียน หรือไม่ส่งภาระงาน ทาง chat เป็นต้น

ข้าพเจ้าได้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน เช่น ในห้องเรียน MS Team ได้สร้าง channel รายกลุ่ม 4-5 คน เพื่อให้นิสิตแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันในกลุ่มย่อย ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู เน้นสมรรถนะทางด้านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ โดยให้นิสิตนำเสนอผลงานทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การนำเสนอในรูปแบบอินโฟกราฟิก หรือคลิปวิดีโอ มอบหมายให้ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ทุกครั้งที่เขาเรียน เพื่อสะท้อนการเรียนรู้ สร้างพลังบวกและวินัยในตนเองด้านการเรียน ออกแบบการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบการจัดการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อให้นิสิตสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นทุกที่ทุกเวลา ได้แก่ การใช้ ระบบ LMS ที่มีความยืดหยุ่นในเรื่องเวลาเข้าเรียน ใช้ google classroom ในการส่งงาน และใช้ Application เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งเอกสารประกอบการสอน ตำรา textbook เป็นต้น ในส่วนของการวัดและประเมินผล เน้นการวัดและประเมินตามสภาพจริง ที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ สมรรถนะ และคุณลักษณะของความเป็นนิสิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งเสริมคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learner Person) โดยให้นิสิตแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) ที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ตามสนใจและความต้องการของตนเอง โดยหนึ่งในตัวอย่างของการพัฒนา คือ การเรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบ LMS ของมหาวิทยาลัยพะเยา ในรายวิชาจิตวิทยญาณความเป็นครูมืออาชีพ ข้าพเจ้าได้จัดทำ E-learning สำหรับนิสิต จำนวน 9 Module

จากการประเมินการเรียนของในรายวิชา พบว่า วิชาจิตวิทยญาณความเป็นครูมืออาชีพ นิสิตปริญญาตรี จำนวน 60 คน ผ่านการเรียนรายวิชาร้อยละ 100 ไม่มีนิสิตถอนรายวิชา, ติด F และนิสิตมีความพึงพอใจในการเรียนโดยภาพรวมในระดับมาก-มากที่สุด และจากสถิติการเข้าใช้โปรแกรม E-learning ของนิสิตพบว่า มีนิสิตกลุ่มหนึ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเองนอกเหนือจากการเข้าชั้นเรียน แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถสร้างได้หากมีการใช้สื่อ เทคนิค วิธีการ กระตุ้นอย่างเหมาะสม

3. ใช้เทคนิค วิธีสอน อย่างหลากหลายและเหมาะสมกับรายวิชา ข้าพเจ้าใช้หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ความสำคัญกับผลลัพธ์การเรียนรู้และสมรรถนะทางวิชาชีพครูในแต่ละรายวิชาที่นิสิตจะสามารถนำความรู้และประสบการณ์สถานการณ์จริง จึงขอยกตัวอย่าง วิธีการ/กระบวนการจัดการเรียนรู้และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในรายวิชาที่รับผิดชอบ ดังนี้

3.1 จัดกิจกรรมวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง (Case Study) เช่น ในหัวข้อการเรียนรายวิชาจิตวิทยญาณความเป็นครูมืออาชีพ ข้าพเจ้ามอบหมายให้นิสิตครูชั้นปีที่ 1 สัมภาษณ์ครูประจำการที่เป็นต้นแบบใน

ด้านความเป็นครู และสัมภาษณ์บุคคลทั่วไปในสังคม เกี่ยวกับมุมมอง ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะสำหรับนิสิตครู ที่มีเป้าหมายจะประกอบวิชาชีพครูในอนาคต แล้วนำเสนอเป็นคลิปวิดีโอในยูทูบ ทำให้นิสิตครูมีตัวแบบ (Role Model) ในการประกอบวิชาชีพครู กิจกรรมดังกล่าวให้นิสิตสะท้อนว่า ทำให้เห็นความสำคัญของอาชีพครู อยากจะเป็นครูที่ดี รับรู้ถึงความคาดหวังของคนในสังคมที่มีต่ออาชีพครู และเกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพในอนาคต

3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานที่จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง เช่น ในรายวิชา หลักสูตรสถานศึกษา ระดับปริญญาตรี ข้าพเจ้าร่วมกับอาจารย์ผู้สอนร่วม ได้แก่ ผศ.ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ และ ดร.ณัฐภูมิ สัพโสพานิสิต ศึกษาคุณหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นศาสตร์พระราชา ณ โรงเรียนดอกคำใต้ วิทยาคม และหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการของผู้เรียน ณ โรงเรียนพะเยาพิทยาคม นอกจากนี้ ในรายวิชาดังกล่าว จากนั้นได้นิสิตร่วมอภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ จนได้หลักการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาที่จะต้องคำนึงถึงสภาพบริบททางชุมชน สังคม จากนั้นจึงแบ่งกลุ่มให้นิสิตแต่ละกลุ่มฝึก ปฏิบัติออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ภายใต้สภาพบริบททางชุมชน สังคมที่แตกต่างกัน นอกจากนี้รายวิชา ดังกล่าวยังได้พานิสิตสำรวจสภาพบริบทของชุมชนรอบโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส และฟังบรรยายจากวิทยากร ในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน จากนั้นจึงให้นิสิตสะท้อนผลการเรียนรู้แล้วออกแบบกิจกรรมที่ เหมาะสมกับนักเรียนในทุกระดับชั้น ในประเด็นการจัดการขยะในโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส ทำให้ได้ตัวอย่าง หลักสูตรสถานศึกษา และแนวการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการของโรงเรียน หลังจากรู้ เรียนในรายวิชาแล้ว ข้าพเจ้าได้นำผลงานของนิสิตไปมอบให้กับโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส โดยทางโรงเรียนได้ นำแนวการจัดกิจกรรมที่นิสิตร่วมกันออกแบบขึ้น ไปใช้ในการพัฒนานักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายใต้กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

นอกจากนี้ในรายวิชาภูมิภาคศึกษา ปีการศึกษา 2562 ของนิสิตระดับปริญญาโท ข้าพเจ้าได้พานิสิตจำนวน 21 คน ศึกษาคุณและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ณ จังหวัดอิบารากิ ประเทศญี่ปุ่น จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

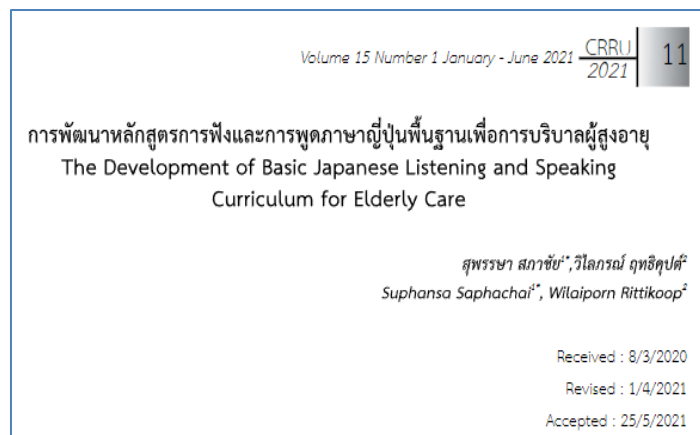
แห่งที่ 1 Josai hospital เกี่ยวกับการจัดการและเสริมสร้างสุขภาวะแก่ผู้สูงวัย

แห่งที่ 2 Yuki Daiichi High school เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ Active Learning ที่เน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง จากการฝึกปฏิบัติจริงในสถาน ประกอบการที่ตนสนใจ

แห่งที่ 3 Kinu Commercial Highschool เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

แห่งที่ 4 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน Yuki Tsumuji การทอผ้าไหมที่ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก และมีการ ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน และเป็นศูนย์ฝึกอาชีพในชุมชน

ผลจากการศึกษาคุณงานในครั้งนี้ นิสิตได้นำประสบการณ์ที่ได้รับมาพัฒนางานวิจัย การศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง เช่น นางสาวสุพรรณษา สมาชัย ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฟังและการพูดภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพื่อ การบริการผู้สูงอายุ เผยแพร่ในวารสารการวิจัยกาสะลองคำ TC 2

ภาพที่ 1 การนำประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาคุณาพัฒนางานวิจัยพัฒนาหลักสูตร

3.3 ประสานเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเชิญวิทยากรมาร่วมสอนหรือวิพากษ์ผลงานให้กับนิสิตที่สอนทุกระดับ ข้าพเจ้าได้มุ่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งในระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อสานสัมพันธ์และขอความอนุเคราะห์บุคลากรทางด้านวิชาการมาร่วมเป็นผู้สอนร่วมในบางหัวข้อ หรือการเข้ามามีส่วนในการวิพากษ์ผลงานของนิสิต เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ เช่น ในรายวิชาปฏิบัติการหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ระดับปริญญาโท หัวข้อ การนิเทศการสอน ได้เชิญ ดร.สุตาภรณ์ สืบสุติน ศิกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในด้านเขียนแผนการนิเทศ เทคนิคและวิธีนิเทศการสอน และวิพากษ์แผนการนิเทศของนิสิต เป็นต้น การเรียนรู้ผ่านผู้มีประสบการณ์ตรงในลักษณะนี้ นิสิตจะได้รับแนวคิด มุมมองของผู้ปฏิบัติงานนั้นๆ ซึ่งจากการสะท้อนการเรียนรู้ในรายวิชาพบว่า นิสิตมีความเข้าใจลักษณะงานของศึกษานิเทศก์มากยิ่งขึ้น มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในเชิงบวก รวมทั้งเปิดใจว่าการนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนของตนรูปแบบหนึ่ง ที่จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีสอนของตนเองกับเพื่อนครูในโรงเรียน นิสิตเปลี่ยนแปลงความคิดเดิมที่ว่าการนิเทศในชั้นเรียนเหมือนเป็นการจับผิดครูมาสู่การนิเทศเพื่อพัฒนาครู และการนิเทศชั้นเรียนเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ยังได้เปิดมุมมอง แนวคิดใหม่ ๆ และเข้าใจว่าบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน แต่ทุกตำแหน่งต่างมีเป้าหมายการทำงานร่วมกันคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงควรจะต้องปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อเป็นฟันเฟืองหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.4 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) โดยใช้สถานการณ์สมมติ เช่น รายวิชารายวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี ข้าพเจ้าได้แบ่งกลุ่มผู้เรียน กลุ่มละ 4-6 คน ให้แต่ละกลุ่มจัดตั้งโรงเรียนสมมติ โดยมีนิสิตในกลุ่มเป็นบุคลากรในโรงเรียน ในตำแหน่งต่างๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบเหมือนโรงเรียนจริงทุกประการ และให้นิสิตแต่ละกลุ่มจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งนิสิตจะต้องใช้สมรรถนะการทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ อภิปราย วิพากษ์เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพงานตามวงจร PDCA นิสิตสะท้อนว่า การเรียนในลักษณะนี้สนุกกว่าการฟังบรรยาย องค์ความรู้ในรายวิชาเกิดจากการลงมือปฏิบัติ บรรยายภาคในห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ เพราะต้องทำกิจกรรมกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนตลอดเวลา ทำให้เข้าใจในสิ่งที่เรียน

มากกว่าการฟังบรรยาย นอกจากนี้กิจกรรมที่นิสิตปฏิบัติยังสามารถนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการสอนและการประกอบวิชาชีพครูในอนาคตได้อีกด้วย

3.5 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนของนิสิตครูโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยจะเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของนิสิต เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม การปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) การกำหนดประเด็นปัญหา การอภิปรายร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปของปัญหานั้น เช่น ในวิชาจิตวิทยาญาณความเป็นครู ข้าพเจ้าได้ยกตัวอย่างประเด็นปัญหาด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องผู้ประกอบวิชาชีพครูก่ออาชญากรรมในห้างสรรพสินค้า การล้วงละเมิดทางเพศของครูต่อนักเรียน การทุจริตงบประมาณอาหารกลางวันนักเรียน ฯลฯ แล้วให้นิสิตแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา และหาแนวทางการพัฒนาตนเองและจรรยาบรรณของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ เป็นต้น นิสิตสะท้อนว่า อาชีพครูเป็นอาชีพหนึ่งในหลากหลายอาชีพที่มีทั้งคนดีและคนไม่ดี การจะเป็นครูได้นั้นใคร ๆ ก็ไม่ได้หากมีความสามารถในการสอบบรรจุราชการ ซึ่งยังไม่ใช้ครูที่พึงประสงค์ ครูยุคใหม่ควรจะต้องเป็นครูมืออาชีพที่มีทั้งความรู้และความดีตามจรรยาบรรณวิชาชีพจึงจะทำให้สังคมโดยรวมเจริญงอกงามยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการสะท้อนลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่านิสิตเห็นคุณค่าและความสำคัญของครู และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

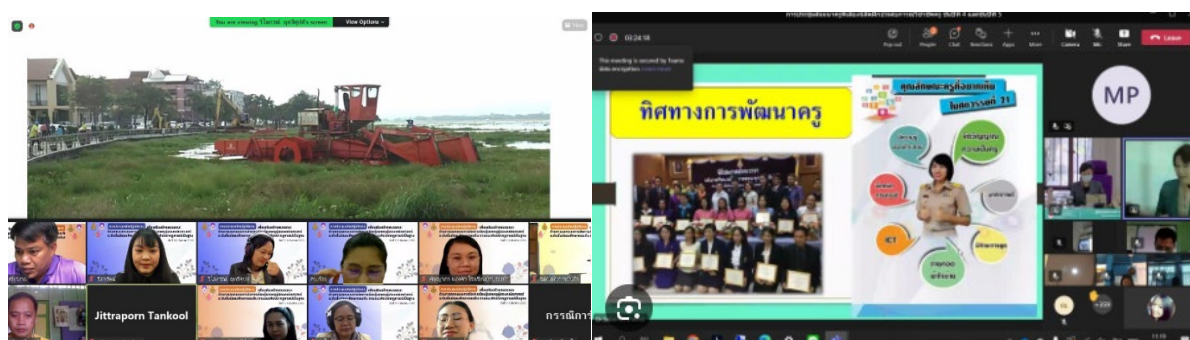
3.6 ประยุกต์แนวทาง Flipped-Classroom และการจัดการเรียนรู้ Blended-learning ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้ช่วงการระบาดของ Covid-19 ข้าพเจ้าใช้ทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน Power point คลิปวิดีโอจากยูทูป คลิปสรุปเนื้อหาในรายวิชาที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้น รวมทั้ง Application ต่างๆ เช่น Padlet Multimeter Quizizz Kahoot ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างลุ่มลึกยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าประยุกต์ใช้แนวทาง Flipped-Classroom มาใช้ โดยให้นิสิตศึกษาองค์ความรู้ต่างๆ ของรายวิชาที่ได้อัปโหลดและความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การทำแบบฝึกหัดทบทวนความรู้แล้วอัปโหลดใน google classroom หลังจากนั้น เมื่อนิสิตเข้าชั้นเรียนในห้อง MS team ก็จะเป็นลักษณะของการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเองมาทำกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น การนำเสนอผลงาน การอภิปราย การให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ซักถาม ส่งผลให้ห้องเรียนออนไลน์ เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้นและกับผู้สอนมากขึ้น นิสิตส่วนใหญ่จะเปิดกล้องและมีส่วนร่วมในการเรียนมากกว่าการเรียนโดยใช้วิธีบรรยายเนื้อหาโดยผู้สอน

3.7 จัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning; RBL) เช่น ในรายวิชานวัตกรรมหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ระดับปริญญาเอก ภาคเรียนที่ 2/2565 ข้าพเจ้าร่วมกับ ผศ.ดร. ลำไย สีหามาศย์ ซึ่งเป็นผู้สอนร่วม ได้ผสานวิธีการ RBL 3 รูปแบบคือ รูปแบบแรก กำหนดให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัย เพื่อเรียนรู้องค์ความรู้หลักการและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยพัฒนานวัตกรรมด้านหลักสูตร หรือการสอน หรือการนิเทศ ในประเด็นที่ตนสนใจ เกี่ยวกับโจทย์วิจัย วิธีการวิจัย ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ และศึกษาต่อไป ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการวิจัยพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษามากขึ้น รูปแบบที่สอง เป็นการจัดการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ส่วนรูปแบบที่สาม คือ การจัดการเรียนรู้

โดยใช้กระบวนการวิจัย คือการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำวิจัยพัฒนานวัตกรรมด้านหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ในประเด็นที่สนใจ ผลการจัดการเรียนรู้ทำให้ได้นวัตกรรมการพัฒนาหลักสูตร 2 เรื่อง และนำไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอน โดยอาจารย์และนิสิตร่วมกันเป็นวิทยากรการพัฒนาครูตามหลักสูตรที่สร้างขึ้น ดังนี้

เรื่องที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้นำไปพัฒนาครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 14 คน หลังจากฝึกอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนแล้ว ได้มีการนิเทศ ติดตามการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในโรงเรียน โดยนิสิตในบทบาทของผู้นิเทศ พบว่า ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ลดบทบาทของตนเองในชั้นเรียน จากเดิมเน้นการสอนบรรยาย เป็นการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีการเชื่อมโยงสู่ชีวิตประจำวัน และสถานการณ์จริง รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น

เรื่องที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการนิเทศสำหรับครูพี่เลี้ยงนักศึกษาปฏิบัติการสอน ได้นำไปพัฒนาครูพี่เลี้ยงนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 30 คน ผ่านระบบออนไลน์ จากการประเมินระหว่างเรียนและการทำแบบทดสอบหลังเรียน พบว่า ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบเป็นกัลยาณมิตรมากขึ้น

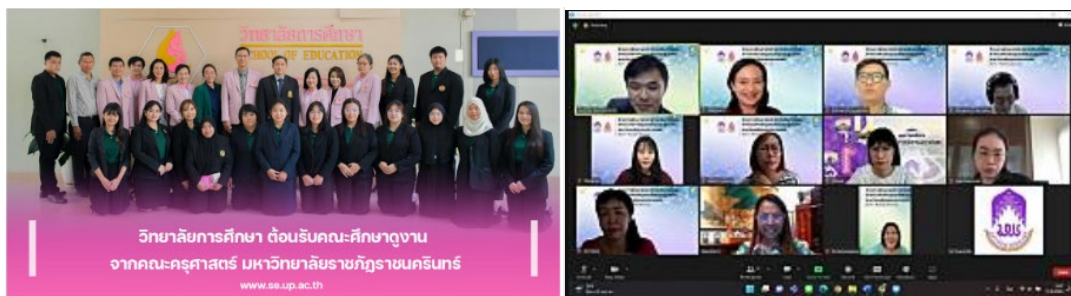

ภาพที่ 2 การจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ผลการดำเนินงานทั้ง 2 เรื่อง นิสิตสรุปและนำเสนอเป็นบทความวิจัย (อยู่ระหว่างตีพิมพ์) นิสิตสะท้อนว่า การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นการเรียนระดับปริญญาเอกอย่างแท้จริง ซึ่งต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งในการสืบค้น วิเคราะห์ สังเคราะห์ และปฏิบัติให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ และการทำวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น

3.8 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนิสิตกับนักศึกษาต่างสถาบัน เช่น การจัดการเรียนรู้ในระดับปริญญาเอก รายวิชาภูมิภาคศึกษา ข้าพเจ้า ร่วมกับ ดร.วสันต์ สรรพสุข ซึ่งเป็นผู้สอนร่วม นิสิตปริญญาเอกสาขาหลักสูตรและการสอนของมหาวิทยาลัยพะเยา และ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็น เทคนิควิธีการนำเสนอ และตีพิมพ์ผลงานวิชาการในวารสารระดับนานาชาติ เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2565 ผ่านระบบออนไลน์ Zoom meeting นอกจากนี้ นิสิตยังได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอประเด็นที่สนใจในการทำวิจัย กับนิสิตนักศึกษาสถาบันต่างๆ ในสาขาวิชาเดียวกันอีกด้วย เช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวเป็นการเปิด

มุมมองในการพัฒนางานวิจัยในศาสตร์ทางหลักสูตรและการสอนให้มีความทันสมัย นิสิตมีแรงกระตุ้นให้ศึกษาค้นคว้าประเด็นต่าง ๆ มีกรอบความคิดที่ชัดเจนในประเด็นที่ตนสนใจส่งผลให้ระยะเวลาในการศึกษาลดลง

ภาพที่ 3 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเด็นที่น่าสนใจทางหลักสูตรและการสอน ระหว่างนิสิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยพะเยา และต่างมหาวิทยาลัย

3.9 จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการทักษะการคิดขั้นสูง รายวิชาการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์การจัดการหลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากล ระดับปริญญาเอก ข้าพเจ้าได้มอบหมายให้นิสิตได้ศึกษารูปแบบ หลักการแนวคิดในการจัดทำหลักสูตรของประเทศที่มีผลสัมฤทธิ์สูง เช่น สิงคโปร์ ฟินแลนด์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น จากนั้นจึงร่วมกันสังเคราะห์เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากลของประเทศไทย นำเสนอเป็นบทความวิชาการ เช่น บทความเรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล เผยแพร่ในวารสาร TCI 1

จากการดำเนินการสอนข้างต้น ส่งผลให้นิสิตในทุกระดับในรายวิชาที่ข้าพเจ้าเป็นผู้สอน เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตร และมีสมรรถนะ คุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี

4. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จากการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้าพเจ้าจัดบรรยากาศการเรียนรู้โดยให้นิสิตเรียนรู้ร่วมกันในทุกรายวิชาที่สอน เช่นในรายวิชา จิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ ก่อนการเรียนรู้ให้นิสิตชมคลิปตัวอย่างของครู การทำแบบทดสอบผ่าน quizizz การใช้ wheel of name สุ่มนิสิตให้ตอบคำถามหรือทำกิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมการสอนกำหนดให้นิสิต ศึกษากรณีตัวอย่างเกี่ยวกับครูผู้มีอุดมการณ์ นิสิตแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปราย แสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อยอย่างอิสระ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันให้มากขึ้น แบ่งกลุ่มนิสิตเพื่อทำคลิปสัมภาษณ์มุมมอง แนวคิดของบุคคลทั่วไปที่มีต่ออาชีพครู นอกจากนี้ กิจกรรมในรายวิชายังได้เชิญรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในการรับราชการ ตำแหน่งครู รวมทั้งเชิญศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา มาร่วมเสวนาในประเด็นการเตรียมตัวเข้าสู่วิชาชีพ มาตรฐานตำแหน่ง ลักษณะงาน ความก้าวหน้าทางวิชาชีพในสายงานต่างๆ โดยแบ่งกลุ่มนิสิตเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม หลังการจัดกิจกรรมมีการวิเคราะห์ห้วงวิพากษ์ เติบโต แลกเปลี่ยนความรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียน นิสิตสะท้อนว่ากิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้เรียนรู้โดยตรงจากผู้มีประสบการณ์ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนและการวางแผนอนาคตของตนเองอย่างชัดเจนขึ้น นิสิตสะท้อนว่า กิจกรรมนี้ทำให้ได้รู้ว่า จบสายครูไม่ได้เป็นครูอย่างเดียวเท่านั้น ยังสามารถเปลี่ยนสายงานได้อีกหลายสายงาน ทำให้ได้รับแรงบันดาลใจในการวางแผนชีวิต เตรียมตัว พัฒนาตนเองไปสู่สายงานที่ต้องการในอนาคต

ภาพที่ 5 การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ประสบการณ์กับนิสิตในรายวิชาจิตวิทยานานความเป็นครูมืออาชีพ

ในขณะเดียวกัน ข้าพเจ้าปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้บรรยาย เป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างเป็นกัลยาณมิตร ส่งผลให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่กระตือรือร้น มีชีวิตชีวา ไม่น่าเบื่อ นิสิตกล้าแสดงความคิดเห็น ทำให้ผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนในรายวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนจากตัวอย่างการประเมินผลการสอนรายวิชาจิตวิทยานานความเป็นครูมืออาชีพ กลุ่ม 9 ภาคเรียน 1/67

มหาวิทยาลัยพะเยา UNIVERSITY OF PHAYAO 'ผู้ใจดีในมหาวิทยาลัย' (Worin for Community Engagement)			
ผลการประเมินการเรียนการสอน			
ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2567 เวลา 11:46			
พิมพ์รายงาน			
วิชา	161111 จิตวิทยานานความเป็นครูมืออาชีพ 3 (2-2-5)	วันที่	30 ตุลาคม 2567 เวลา 11:46น.
อาจารย์	ผศ.ดร.วิไลรัตน์ วิชาวันโน	ประเมิน	14 คน (48.28%)

วิธีการจัดการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย
5) อาจารย์จัดการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตที่รับผิดชอบ	5.00
6) อาจารย์มีแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสนใจและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	4.93
7) อาจารย์ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	5.00
8) อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบได้อย่างเหมาะสม	4.93
9) อาจารย์กระตุ้นให้ผู้จัดการคิด ชักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตอบคำถามได้อย่างชัดเจน	4.86
10) อาจารย์ดูแล และให้คำแนะนำขณะจัดการเรียนรู้	4.86
11) อาจารย์มีความสามารถในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.79
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.91

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจภาพรวมของการจัดการเรียนรู้

ความพึงพอใจภาพรวมของการจัดการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย
1) ความพึงพอใจภาพรวมของการจัดการเรียนรู้	5.00
รวมคะแนนเฉลี่ย	5.00

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ และ/หรือ ปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขปรับปรุง	คะแนนเฉลี่ย
1 : อาจารย์สอนดีค่ะ ใส่ใจนิสิต ใช้เวลาในการพูดนำฟังจะมีการจัดกิจกรรมออนไลน์ที่มีประโยชน์ 2 : อาจารย์สอนเนื้อหาได้เข้าใจง่าย ใส่ใจนิสิต 3 : มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนได้อย่างดีในการเรียนกับอาจารย์ผู้สอน รู้สึกชอบในการเรียนกับอาจารย์เพราะมีความเป็นกันเองได้มีส่วนร่วมและมีกิจกรรมต่างๆในห้องเรียนที่ทุกคนได้มีส่วนร่วมในคลาสทุกคน 4 : อาจารย์มีความเชี่ยวชาญในการสอนและสามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างเข้าใจเหมาะสม 5 : - 6 : อาจารย์สอนดีมากมุ่งเน้นเวลาในการเรียนการสอนได้ดี มีกิจกรรมให้ทำตลอด 7 : สอนเข้าใจง่าย ใจดีและ พูดจาเพราะมากค่ะ 8 : อาจารย์สอนดีมากอธิบายเข้าใจ	

ภาพที่ 6 ผลการประเมินการสอนรายวิชาจิตวิทยญาณความเป็นครูมืออาชีพจากระบบ REG

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้จัดบรรยายภาคการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนของนิสิตครูโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง (Simulation-Based Learning) เช่น ในรายวิชาจิตวิทยญาณความเป็นครูมืออาชีพ ระดับปริญญาตรี ข้าพเจ้าสร้างสถานการณ์จำลองการสอบสัมภาษณ์ครูผู้ช่วย โดยให้นิสิตอาสาสมัครเป็นผู้สัมภาษณ์จำนวน 3 คน และนิสิตที่เหลือเป็นผู้รับการสัมภาษณ์ กำหนดคำถามที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะและการปฏิบัติหน้าที่ครู ซึ่งเป็นคำถามจริงที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้สมัครสอบครูผู้ช่วย มีลักษณะปลายเปิดที่เน้นให้ผู้รับการสัมภาษณ์วิเคราะห์ แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริง รวมทั้งใช้ทักษะการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย นิสิตสะท้อนว่า รู้สึกตื่นเต้นที่ได้รับการสัมภาษณ์ เป็นประสบการณ์ที่ทำให้รู้สึกศักยภาพของตนเองว่ามีจุดใดบ้างที่ต้องพัฒนาให้มากกว่าเดิม และอยากให้ข้าพเจ้าจัดกิจกรรมนี้ให้กับนิสิตรุ่นต่อไป

สำหรับจัดบรรยายภาคการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา ข้าพเจ้าใช้การเรียนรู้อิงบริบท (Context-based Learning) การเรียนรู้ในบริบทของตนเอง (สถานที่ตนเอง, งานของตนเอง, คนของตนเองซึ่งรวมทั้งผู้เรียนและผู้สอน) เพื่อนำไปพัฒนางานของตนเองที่ทำอยู่ในรายวิชา ปฏิบัติการหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด โดยข้าพเจ้าได้มอบหมายภาระงานรายบุคคลให้นิสิต วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา ภายใต้บริบทการทำงานในโรงเรียนชุมชนที่ตนปฏิบัติงานอยู่ แล้วเขียนโครงร่างนวัตกรรมการพัฒนาหลักสูตร หรือ การสอน หรือการนิเทศ จัดทำคลิปวิดีโอแสดงถึงการทดลองใช้นวัตกรรมนั้น จากนั้นให้นิสิตปฏิบัติการนิเทศตามแผนฯ ที่ตนกำหนดขึ้น และนำเสนอผลการนิเทศ (คลิปวิดีโอ) ตาม timeline ที่กำหนด ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงาน นิสิตมีการนำเสนอในชั้นเรียน มีกระบวนการวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะโดยเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอน รวมทั้งผู้นำเสนองานสะท้อนผลการทำงานของตนเองด้วย

ข้าพเจ้าได้นำแนวทางในการจัดบรรยายภาคการเรียนรู้ทั้งสองรายวิชาไปเผยแพร่ให้กับอาจารย์ ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และยังได้รับข้อเสนอแนะในการต่อยอดจากเพื่อนอาจารย์ว่า หากเปิดโอกาสให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษานำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปเผยแพร่ในงานประชุมวิชาการ หรือตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสาร หรือมีกระบวนการ KM วิธีปฏิบัติที่ดี ก็จะทำให้ให้นิสิตได้รับการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงเพิ่มขึ้น จึงนำไปสู่การปรับปรุงการออกแบบการจัดการบรรยายภาคการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบ ในระดับบัณฑิตศึกษา

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้นำเสนอนวัตกรรมด้านการเรียนการสอน GOALS Model ที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปแบบโปสเตอร์ ให้กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยพะเยา ตามโครงการ Show & Share

2024 โครงการนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและผู้สอน วันที่ 20 กันยายน 2567 ซึ่งจะเป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนนำแนวคิดวิธีการไปประยุกต์ใช้รายวิชาของตนในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาวะทางอารมณ์และสังคม ทั้งนี้ ผู้เรียนที่มีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ดี ไม่เพียงแต่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ยังมีผลลัพธ์ทางสังคมที่ดีอีกด้วย

5. การวัดประเมินผลการเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน

การประเมินวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือออกแบบการวัดและประเมินผลระดับหลักสูตร และการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน ข้าพเจ้าดำเนินการดังนี้

5.1 การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ข้าพเจ้าได้เชื่อมโยงการกำหนดการวัดและประเมินผลของแต่ละรายวิชาให้เชื่อมโยง (Align) กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ (เดิม) และวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา (LOs) เพื่อนำมาสู่การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย รวมทั้งมุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ใน มคอ.3 ทุกรายวิชา ได้เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของนิสิตในหมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต และ หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล ข้อ 5.2 มีการทวนสอบโดยใช้แบบฟอร์มการวิพากษ์ผลการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ที่คณะจัดทำโดยมีคณะกรรมการวิพากษ์ผลการเรียนที่เป็นอาจารย์ในสาขาวิชาและนอกสาขาวิชา และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นกรรมการวิพากษ์ผลการเรียน ในส่วนของผู้เรียนนั้น ข้าพเจ้าใช้การประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้ในวันแรกของการเรียน ข้าพเจ้าได้ปฐมนิเทศ แนะนำรายวิชา แนะนำหลักการและ แนวทางการวัดและประเมินผลในรายวิชา ทั้งด้านความรู้ สมรรถนะ และเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ การกำหนดชิ้นงาน ความเหมาะสมของปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชา ระยะเวลาการส่งงาน เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน/ภาระงานในแต่ละชิ้น ส่วนรูปแบบวิธีการวัดและประเมินผล ใช้การประเมินตามสภาพจริง โดยเพื่อนประเมินเพื่อน และผู้สอนเป็นผู้ประเมิน

ข้าพเจ้าใช้วิธีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน ในลักษณะของการใช้คำถาม การอภิปราย อธิบาย การลงความเห็น การสะท้อนผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แบ่งการประเมินนิสิตในภาพรวม เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะ 1 การประเมินก่อนเรียน ได้แก่ การประเมินเพื่อทำความรู้จักนิสิต โดยข้าพเจ้าได้ให้นิสิตแสดงความรู้สึก หรือเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และเป้าหมายในการเรียนวิชาชีพครูผ่านกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา เพื่อนำไปสู่บทเรียนและเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา เพื่อให้นิสิตมีเป้าหมายในการเรียนรู้ และรู้วิธีการเรียนรู้ของตนเองที่เหมาะสม

ระยะ 2 การประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมินด้วยการสื่อสาร การสอบถาม การสนทนา การตรวจใบงานของนิสิต และการประเมินจากงานที่มอบหมายทั้งในลักษณะของงานส่วนบุคคลและงานกลุ่ม การสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการสังเกตอย่างเป็นระบบ มีเกณฑ์การให้คะแนน ที่ชัดเจน และการประเมินตามสภาพจริง และแจ้งผลการประเมินให้นิสิตทราบเป็นระยะ

ระยะ 3 การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียน เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ ข้าพเจ้าได้แจ้งผู้เรียนทราบถึงหลักการ แนวทางและรูปแบบการประเมินในช่วงระหว่างการแนะนำรายวิชา และสื่อสารในชั้นเรียนและ

กลุ่ม Facebook โดยใช้วิธีการสอบแบบปรนัยตามตารางสอบของมหาวิทยาลัย เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของนิสิตหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอน รวมทั้งการประเมินความรู้และทักษะจากชิ้นงาน/ภาระงานรวบยอดที่ได้มอบหมายให้นิสิตจัดทำขึ้น

นอกจากนี้ในบทบาทของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ข้าพเจ้าได้มีการชี้แจงให้อาจารย์ผู้ร่วมสอนในรายวิชาทราบถึงแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมสำหรับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเดียวกัน แต่อยู่ต่างกลุ่มเรียนกัน ในส่วนของการสอบปลายภาค กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนร่วมทุกคน ร่วมกันออกข้อสอบกลางภาค-ปลายภาค รวมทั้งได้มีการประชุมคัดเลือกข้อสอบและปรับปรุงต้นฉบับให้ได้ข้อสอบที่มีมาตรฐาน และนำไปใช้กับผู้เรียนทุกกลุ่มเรียน เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการวัดและประเมินผล

เมื่อสิ้นสุดการเรียนในรายวิชา ข้าพเจ้าได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนผลเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการประเมิน การมอบหมายชิ้นงาน/ภาระงานในรายวิชา การกำหนดน้ำหนักคะแนน ตลอดจนความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดและประเมินผล โดยให้ข้อมูลป้อนกลับผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น Facebook Group และระบบ REG นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้จัดทำ มคอ.5 โดยนำผลการประเมินผลการเรียนรู้และผลการประเมินการสอนที่ได้รับ ไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนิสิตในภาคเรียนต่อไป จึงทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนจากนิสิตเรื่องการตัดสินผลการเรียน (ตัดเกรด) การให้คะแนน

ในรายวิชาจิตวิทยญาณความเป็นครูมืออาชีพ ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ทรงคุณวุฒิทวนสอบ ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นของการใช้สื่อการเรียนรู้ คือ การใช้คลิปวิดีโอที่เกี่ยวกับแบบอย่างของครูที่มีคุณธรรมจริยธรรม ควรใช้อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ เพื่อปลูกฝังความเป็นครูให้กับนิสิต ทั้งสื่อประเภทนี้นิสิตสามารถเข้าถึงได้ง่าย จากข้อเสนอแนะดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้นำมาปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย และมีคลิปวิดีโอให้นิสิตได้ดู และอภิปราย วิพากษ์ ทั้ง 15 สัปดาห์

5.2 การให้ข้อมูลป้อนกลับจากการประเมินอย่างสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าได้ให้ความสำคัญกับการประเมินผลงาน/ชิ้นงาน/ภาระงานต่างๆ เมื่อกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานใด ๆ ให้กับผู้เรียน ข้าพเจ้าจะแจ้งเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ที่ชัดเจน ทั้งทางวาจาและลายลักษณ์อักษร ให้ผู้เรียนได้ทราบเป้าหมายและสร้างชิ้นงานตามเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้ ในการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ข้าพเจ้าใช้เทคนิค **The Sandwich Feedback** (ชม - แนะนำ - ให้กำลังใจ) เพื่อเกิดประโยชน์ในการปรับปรุง/พัฒนา ผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

Positive Feedback ชื่นชม เริ่มต้นด้วยคำพูดที่นุ่มนวล เป็นคำชื่นชม หรือข้อดี

Constructive Feedback แนะนำ กล่าวถึงประเด็นที่ต้องการให้ข้อเสนอแนะ หรือจุดที่ควรปรับปรุง

Positive Feedback ให้กำลังใจ กล่าวถึงผลลัพธ์ในเชิงบวกและให้กำลังใจเพื่อสร้างพลังให้กับเจ้าของผลงาน

นิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสะท้อนวิธีการให้ข้อมูลป้อนกลับของข้าพเจ้าว่า ทำให้เกิดพลังใจในการเรียนและเรียนอย่างมีความสุขมากขึ้น ลดความเครียดและวิตกกังวลในการนำเสนองาน

ทุกครั้ง ถ้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนมากขึ้น และข้อมูลป้อนกลับจากอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นทำให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ในการปรับปรุง/พัฒนาผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และจะนำเทคนิคนี้ไปใช้ในชั้นเรียนของตน

6. ส่งเสริม กระตุ้น ให้ผู้เรียนสืบค้น วิเคราะห์ และออกแบบแนวทางการนำความรู้ในวิชาการศึกษา และความรู้ในสาขาวิชาเอกไปพัฒนาชุมชน ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รหัส 61 ระดับปริญญาตรี จำนวน 91 คน ทำหน้าที่ในการกำหนดแผนปฏิบัติการกิจกรรม ออกแบบกิจกรรมตามสมรรถนะชั้นปีที่โครงการกำหนด บริหารจัดการและจัดกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะความเป็นครู อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่เน้นการวิเคราะห์เข้าใจปัญหาชุมชน และร่วมออกแบบการประเมินการจัดกิจกรรม โดยมีกิจกรรมที่เด่นชัดดังนี้

6.1 ค่ายโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ นิสิตนักศึกษาครู ในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (Enrichment Program) ปีงบประมาณ 2566 “กิจกรรมค่ายครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สำหรับนิสิตนักศึกษาครู ในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รหัส 61” ระหว่างวันที่ 28-30 มีนาคม 2566 โดยแบ่งกลุ่ม เป็น 9 กลุ่ม กลุ่มละ 9-10 คน ลงพื้นที่สำรวจชุมชนใน 4 หมู่บ้านรอบพื้นที่มหาวิทยาลัยพะเยา จากนั้นนิสิตแต่ละกลุ่มนำผลการสำรวจมาสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการข้ามศาสตร์ในบริบทชุมชน มีการนำเสนอ วิชาผลลัพธ์การดำเนินงานให้กับนิสิตแต่ละกลุ่มโดยคณาจารย์ ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากกิจกรรมค่ายดังกล่าว พบว่า 1.1) ด้านคุณลักษณะ นิสิตครูเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา มีทักษะชีวิตทุกด้าน (การคิด สังคม คุณธรรมจริยธรรมในการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม) เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตนและการดูแลสุขภาพ มีความพอเพียงในการดำรงชีวิต สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มีความรู้ในการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีบูรณาการทักษะวิทยาการคำนวณในวิชาเอก ตลอดจนมีความภาคภูมิใจในความเป็นครู และความเป็นนิสิตครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอีกด้วย 1.2) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า นิสิตครูเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมพัฒนาสถานศึกษาให้มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีความมั่นใจในการสำรวจพื้นที่ชุมชนโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น สามารถนำสิ่งที่ตนพบมาออกแบบการเรียนรู้โดยบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนนั้นๆ 1.3) ด้านอัตลักษณ์ พบว่า นิสิตครูเป็นผู้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อสืบค้นข้อมูลในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สามารถสร้างสื่อการเรียนการสอนโดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยการศึกษา คือ แข็งแกร่งวิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพครู ชำนาญการสร้างสื่อและนวัตกรรม นอกจากนี้ นิสิตครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายชุมชนศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 การส่งเสริม พัฒนา นิสิตในเรื่องการออกแบบนวัตกรรมทางด้านหลักสูตรและการสอน โดยการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้และ workshop ในเรื่อง นวัตกรรมที่เน้นชุมชนเป็นฐานในศตวรรษที่ 21 แนวคิด/เทคนิคการวิเคราะห์ชุมชนที่ครอบคลุมมิติต่าง ๆ การพัฒนานวัตกรรมเชิงพื้นที่ มอบหมาย กำหนดภาระงานให้นิสิตดำเนินการ รวมทั้งติดตาม ให้ข้อเสนอแนะเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรม และให้แรงเสริมด้านบวก ที่จะทำให้นิสิตปฏิบัติงานจนสำเร็จ ผลจากการดำเนินงานข้างต้น ทำให้นิสิตได้ลงพื้นที่จริง

ในชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี สำหรับสภาพบริบทชุมชนด้านต่าง ๆ สัมภาษณ์บุคคลในชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในชุมชนนั้น แล้วคิดค้นนวัตกรรมด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นชุมชนเป็นฐาน สำหรับพัฒนาผู้เรียนในชุมชนนั้น ๆ จำนวน 91 นวัตกรรม เช่น เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการออกแบบผลิตภัณฑ์โคมลอยล้านนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในชุมชนบ้านตาลชุม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ของ นางสาวปัทมา ติ้ววิชัย, นวัตกรรมเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการส่งเสริมทักษะการทอผ้าไหมบ้านศรีชะแตร จังหวัดบุรีรัมย์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนางสาวนันทิพร อินงาม เป็นต้น นวัตกรรม ทั้ง 91 เรื่องได้นำเสนอในรูปแบบนิทรรศการออนไลน์

ภาพที่ 7 ค่ายโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่คณาจารย์ ในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (Enrichment Program)

จากการกำกับ ดูแล และติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบของข้าพเจ้าที่ได้ใช้นวัตกรรมดังกล่าวข้างต้นมาแล้วนั้น ส่งผลให้บัณฑิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจจากการประเมินการสอน ในรายวิชา ข้าพเจ้า ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ในรายวิชาจิตวิทยานิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ข้าพเจ้า ได้มีการทดสอบก่อนเรียน เพื่อให้ทราบความรู้พื้นฐานของนิสิตสำหรับนำมาวางแผนและออกแบบการสอนได้อย่างเหมาะสม มีการประกาศคะแนนให้นิสิตทราบโดยทันทีเพื่อให้นิสิตได้นำผลไปปรับปรุงการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น มีการทดสอบและสะท้อนการเรียนรู้หลังจบการเรียนแต่ละบทเรียนทุกครั้ง เพื่อให้นิสิตได้ทบทวนความรู้ความเข้าใจเนื้อหาแต่ละบท รวมทั้งเป็นการประเมินการสอนของตนเองในการสอนแต่ละหัวข้อ รับฟังการสะท้อนข้อคิดเห็นของนิสิตเพื่อนำมาปรับปรุงการสอนของตนเอง ติดตามผลการเรียนรู้ของนิสิตจากการปฏิบัติภาระงานที่มอบหมาย ข้าพเจ้าสะท้อน วิพากษ์ ผลงานของนิสิตเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น มีการแจ้งผลคะแนนต่างๆ ให้นิสิตทราบเป็นระยะ

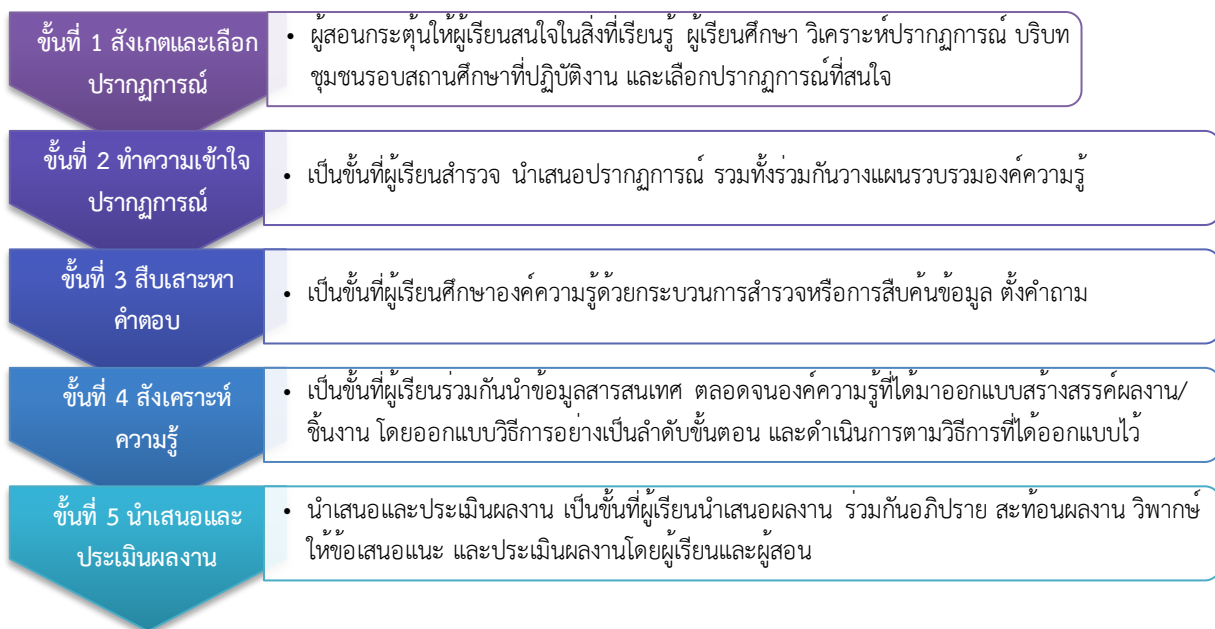
ในรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ข้าพเจ้ากำกับติดตามเป็นพิเศษเกี่ยวกับ ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการออกแบบการเรียนรู้ของนิสิตรายบุคคล เนื่องจากรายวิชานี้เป็นหัวใจสำคัญของการเป็นนิสิตครูที่จะต้องมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอย่างเพียงพอ ดังนั้นในการปฏิบัติงานในรายวิชา ข้าพเจ้าจึงให้นิสิตฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะของ workshop ที่จะต้องมีการนำเสนองานวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะกับนิสิตเป็นรายบุคคลในแต่ละองค์ประกอบของแผนให้มีความ

ถูกต้องและเชื่อมโยงกันในทุกองค์ประกอบ นิสิตแต่ละคนจะได้รับการวิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม จากอาจารย์ผู้สอน และนำไปทดลองสอน จากนั้นจึงปรับปรุงแผนอีกครั้ง ในระหว่างการเรียนรู้ นิสิตส่วนใหญ่รับทราบความสำคัญของการฝึกทักษะดังกล่าว เนื่องจากจะต้องนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการสอน และการประกอบวิชาชีพครู แต่มีนิสิตบางส่วนที่สะท้อนการสอนว่าอาจารย์มอบหมายงานมากเกินไปและมีรายละเอียดข้อควรระวังของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างมาก เมื่อนิสิตกลุ่มดังกล่าวขึ้นชั้นปีที่ 4 และออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา นิสิตได้แจ้งข้าพเจ้าและมาขอบคุณในภายหลังว่า ผลจากการเรียนในรายวิชานี้ทำให้ได้รับคำชมจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ในเทศกในเรื่องของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดความมั่นใจในการสอนมากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้ามีความสนใจในการริเริ่มสร้างนวัตกรรมการสอนใหม่ๆ อยู่เสมอผ่านการทำวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี และหลักการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนิสิตที่สอน เพื่อยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ในหลากหลายรายวิชา อาทิ

1) รายวิชาศิลปะการสอนได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนบันทึกสะท้อนคิดตามแนวคิดปรัชญาการศึกษา ในรายวิชาศิลปะการสอน ซึ่งพบว่า การเขียนบันทึกสะท้อนคิดทำให้นิสิตครูได้ทบทวนความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ได้ทบทวนความคิดของตนเองตอบทบทเรียน เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีมุมมองด้านบวกตนเองและผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และต่อวิชาชีพครู และการเขียนบันทึกสะท้อนคิดสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินตนเอง (Self-assessment) ผ่านกระบวนการเขียนทบทวนปัญหาหรือสิ่งที่เกิดขึ้นอีกด้วย ทำให้ผู้บันทึกพิจารณาตนเองและเกิดความเข้าใจในตนเอง รู้จุดเด่นจุดด้อยและความสามารถของตนเอง เกิดการวางแผนการดำเนินการสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือเกิดกระบวนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบ ข้อค้นพบจากการวิจัยดังกล่าว ข้าพเจ้าได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาจิตวิทยญาณความเป็นครูมืออาชีพ และรายวิชาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดให้นิสิตเขียนบันทึกการเรียนรู้ทุกสัปดาห์หลังจากการเรียนรู้แต่ละครั้ง รวม 15 ครั้ง ปรับเปลี่ยนการเขียนบันทึกสะท้อนคิดจาก paper เป็นการใช้ application ซึ่งนอกจากจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้ว ยังพบว่าเกิดประโยชน์กับผู้สอนคือ การที่นิสิตครูได้เขียนบันทึกสะท้อนคิดในแต่ละครั้ง ทำให้ผู้สอนได้รู้จักผู้เรียนรายบุคคล รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ของผู้เรียน นำไปสู่การปรับปรุงการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพและมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น ถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินการสอนในการสอนแต่ละครั้ง

2) รายวิชา 177711 ปรัชญาการศึกษา กับหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ข้าพเจ้าร่วมกับ ผศ.ดร.ลำไย สีหามาศย์ ได้ใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตบัณฑิตศึกษา โดยสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

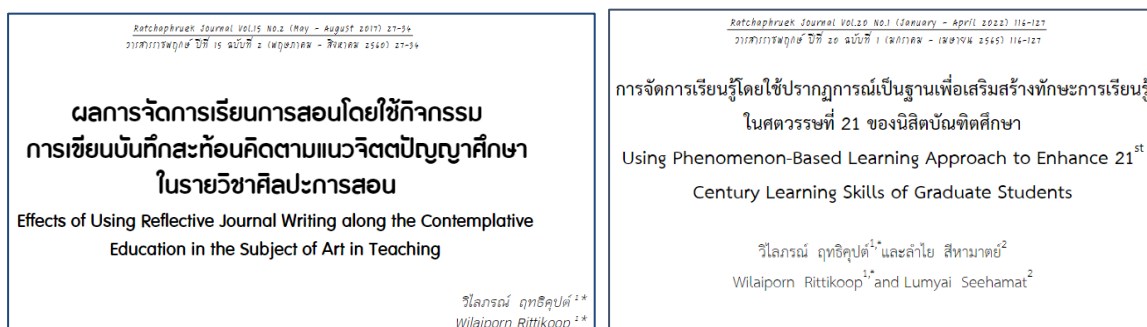

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ที่ข้าพเจ้าได้สังเคราะห์เป็นนวัตกรรมการสอน

ผลการประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่เรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (ร้อยละ 81.82) การสื่อสารและการร่วมมือ (ร้อยละ 63.64) และการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (ร้อยละ 50.00) ส่วนความริเริ่มสร้างสรรค์ผู้เรียน ร้อยละ 50.00 มีผลการประเมินระดับดี ข้าพเจ้าได้นำข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้กับนิสิตระดับปริญญาโทในรายวิชา ทฤษฎีหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา และนิสิตระดับปริญญาตรีรายวิชา วิทยาการจัดการเรียนรู้พื้นฐาน ผลที่เกิดกับนิสิต นอกจากจะมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้ว นิสิตสะท้อนว่า การเรียนผ่านปรากฏการณ์ชุมชนรอบสถานศึกษา ทำให้มีมุมมองต่อชุมชนที่เปลี่ยนไป รับรู้ถึงปัญหา ความต้องการ และสิ่งดีงามที่มีอยู่ในชุมชนอย่างลึกซึ้งขึ้น และเห็นประเด็นหรือปรากฏการณ์ในชุมชนที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของชุมชนนั้นๆ อย่างเด่นชัดยิ่งขึ้น คำนึงถึงการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาของตนให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน บริบทชุมชน หรือสภาพจริงของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าได้เผยแพร่ข้อค้นพบจากการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่อาจารย์และผู้สนใจผ่านการตีพิมพ์ในวารสาร ดัง

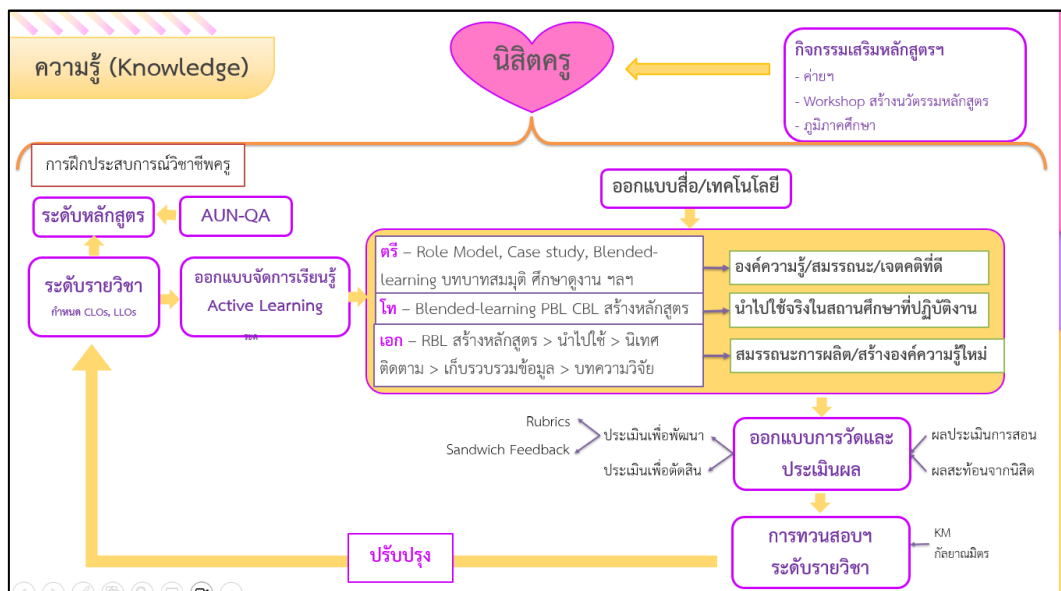
ภาพ 9

ภาพที่ 9 การเผยแพร่ผลการวิจัย พัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 ความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ

ในประเด็นที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในศาสตร์ สามารถบูรณาการศาสตร์ความรู้ จัดการสอนที่สร้างประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ข้าพเจ้าขออธิบายถึงแนวคิด หลักการสำคัญของการจัดการ เรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอน โดยนำเสนอดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 10 แนวคิดในการออกแบบและวางแผนการเรียนรู้

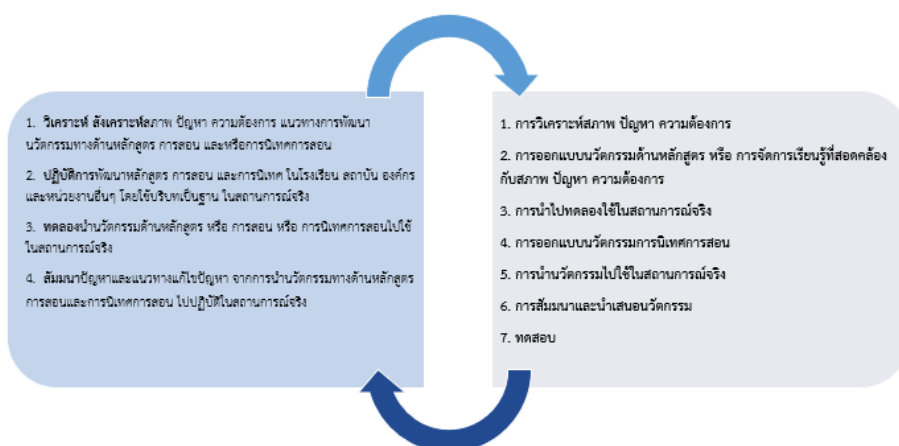
จากภาพ เป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาคุณภาพของนิสิตครูให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็น สำหรับการเป็นครูในยุคปัจจุบัน การที่แผนภาพแสดงสัญลักษณ์หัวใจที่มีคำว่า "นิสิตครู" อยู่ตรงกลาง สะท้อนให้เห็นว่านิสิตครูเป็นศูนย์กลางของกระบวนการจัดการศึกษาทั้งหมด และทุกขั้นตอนล้วนมุ่งเน้นการพัฒนา คุณภาพของนิสิตครูให้เป็นครูที่มีคุณภาพในอนาคต ข้าพเจ้าได้ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของผู้เรียน โดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์หลักสูตรทั้งในระดับหลักสูตรและระดับรายวิชา ภายใต้ PLOs ของ หลักสูตรและกรอบมาตรฐาน AUN-QA เมื่อวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนด CLOs, LLOs แล้ว จึงนำไปสู่การ ออกแบบการจัดการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยได้นำแนวคิด Active Learning มาใช้ ออกแบบและ ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้อย่างที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน เช่น การใช้ Role Model การศึกษา กรณีตัวอย่าง (Case Study) และการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ผสานกับการใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัย นอกจากนี้ยังมีการใช้ PBL (Problem-Based Learning) และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมดิจิทัลที่ เหมาะสม โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมตามระดับการศึกษา สิ่งสำคัญใน กระบวนการนี้คือ การออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการ

ประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) ที่ให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการเรียนรู้ผ่านเทคนิค Sandwich Feedback โดยมีการตรวจสอบระบบการวัดและประเมินผล จากการสะท้อนผลการเรียนของนิสิต และผลการประเมินการสอน ควบคู่กับการทวนสอบระดับรายวิชาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยขอนำเสนอรายละเอียดกระบวนการและผลการดำเนินงานดังนี้

1. วิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนระดับรายวิชาของตนเอง ดังนี้

1.1 กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) และการวัดประเมินผล ที่สอดคล้องกับความรับผิดชอบของรายวิชา ตาม Curriculum Mapping ซึ่งประกอบด้วย ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะคุณลักษณะส่วนบุคคล และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ตามข้อกำหนดของคุรุสภา ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่จะทำให้บัณฑิตสามารถ บูรณาการกับศาสตร์วิชาชีพครูได้ จากนั้นจึงนำ CLOs มากำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ในการสอนแต่ละครั้ง LLOs (Lesson Learning Outcomes: LLOs) แล้วจึง กำหนดวิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผล ชิ้นงาน/ภาระงาน รวบรวม และกิจกรรมการสอน ตามลำดับ นอกจากนี้ ในส่วนของรายวิชาที่สอน ข้าพเจ้าได้จัดลำดับและเชื่อมโยง (Alignment) หัวข้อที่สอนอย่างเป็นระบบในรายวิชาต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยจัดทำลงใน มคอ.3 แล้ว วิเคราะห์รายวิชาในมิติด้านขอบเขตของเนื้อหา (Scope) จากคำอธิบายรายวิชา และมิติด้านลำดับของเนื้อหา (Sequence) โดยจัดลำดับก่อนหลังของเนื้อหาโดยใช้เกณฑ์จากง่ายไปยาก จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม และจากหลักการไปสู่ส่วนย่อย ให้เชื่อมโยงกับผลการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ออกแบบภาระงาน/ชิ้นงาน ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา และผลการเรียนรู้ของนิสิตในแต่ละด้าน ตลอดจนออกแบบวิธีสอนและการวัดและประเมินผลตาม Curriculum Mapping ซึ่งข้าพเจ้าได้คัดเลือกวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของรายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา รวมทั้งลักษณะธรรมชาติของนิสิตครูที่มีความแตกต่างกัน ใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งในส่วนของ การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) การทดสอบ และการใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยีดิจิทัลในการประเมินการเรียนรู้ โดยให้ทุกองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันทุกส่วน ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่าง รายวิชา 17723 ปฏิบัติการหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ระดับปริญญาโท

1) การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายรายวิชาสู่การออกแบบภาระงาน/ชิ้นงาน

2) การวิเคราะห์ความรับผิดชอบของรายวิชา ที่สอดคล้องกับ Curriculum Mapping

	1.คุณธรรม จริยธรรม				2.ความรู้			3.ทักษะทางปัญญา				4.ทักษะความสัมพันธ์กับตัว ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบต่อ				5.ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		6. สุนทรีย ภาพ	7.ทักษะการ ส่งเสริม สุขภาพ และจิตอา สา	8. วิถีชีวิตและการจัดการเรียนรู้					
	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ความรับผิดชอบรายวิชา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
การวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการ					2			3									●	●	●	●					
2. การออกแบบนวัตกรรมด้าน หลักสูตร หรือ การจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความ ต้องการ					5			5													7				
3. การนำไปทดลองใช้ใน สถานการณ์จริง												5					2			2					
4. การออกแบบนวัตกรรมการ นันทนาการสอน					5			5													7				
5. การนำนวัตกรรมไปใช้ใน สถานการณ์จริง												5					3			2					
6. การประเมินและนำเสนอ นวัตกรรม												5					5			2					
7. ทดสอบ					10			10																	
คุณลักษณะ	10																								
รวม	10				22			23		15				10				6		14					

3) การออกแบบวิธีการเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

	1.คุณธรรม จริยธรรม				2.ความรู้			3.ทักษะทางปัญญา				4.ทักษะความสัมพันธ์กับ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบต่อ				5.ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		6. สุนทรียะ	7. ทักษะการ ส่งเสริม สุขภาพ และจิตอาสา บำเพ็ญ กุศล	8. วิถีชีวิตและการจัดการเรียนรู้					
	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ความรับผิดชอบรายวิชา	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	●		●	○	○	●	●	●	●	●	
รวมคะแนน																		○	○	○	●	●	●	○	●
วิธีการจัดการเรียนรู้	สอนทางตรง สอนสื่อแทรก				บรรยาย อภิปราย วิทยากรภายนอก			บรรยาย อภิปราย วิทยากรภายนอก				ลงมือปฏิบัติใน สถานการณ์จริง				ปฏิบัติการ นำเสนอผลงาน และ การวิพากษ์ สะท้อนคิด			นำเสนอ ผลงาน	ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ จริง					
การวัดและประเมินผล	- บันทึกการเข้า ชั้นเรียน - บันทึกการส่ง งาน - การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน				- ทดสอบ - ประเมิน ชิ้นงาน (Rubrics)			- ทดสอบ - ประเมิน ชิ้นงาน (Rubrics)				ประเมินผลงานการนำ นวัตกรรมไปใช้ใน สถานการณ์จริง				ประเมินการ นำเสนอผลงาน และการวิพากษ์ สะท้อนคิด			ประเมิน การ นำเสนอ	ประเมินผลงาน สะท้อนผลการปฏิบัติงาน					

1.2 วิเคราะห์และติดตามองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับความรู้และศาสตร์การสอนที่สัมพันธ์กับวิชา โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ และการเข้าร่วมอบรมสัมมนา แล้วนำองค์ความรู้เหล่านั้นมาวิเคราะห์ เรียบเรียงเป็นเอกสารประกอบการสอน/คำสอน ในรายวิชาหลักสูตรสถานศึกษา และรายวิชาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ ก่อนการสอนทุกครั้งก็จะมีภาระงานที่ทันสมัย และนำเสนอในรูปแบบบทความวิชาการ นอกจากนี้ ข้าพเจ้ามีความสนใจแนวคิดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcomes-based education – OBE) จึงได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองและผ่านการอบรมการจัดทำหลักสูตรตามแนวทาง OBE, การจัดทำผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs Formulation), เทคนิคการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่ตอบสนองต่อ Learning Outcome, สัมมนาวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน หัวข้อ “หลักสูตรฐานสมรรถนะสู่การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21” และอบรมหลักสูตร Skill Mapping สำหรับการพัฒนาหลักสูตร ทำให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ในเนื้อหาที่สอนอยู่เสมอ ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาทางวิชาชีพครูที่ทันสมัยด้วย นอกจากนี้ยังได้นำองค์ความรู้เหล่านั้นมาเผยแพร่ให้กับเพื่อนอาจารย์ในสาขาวิชา และในคณะ

1.3 วิเคราะห์ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา ข้าพเจ้าได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และวิเคราะห์ลักษณะและศักยภาพของผู้เรียน โดยในช่วงแรกของการเรียนรู้ ข้าพเจ้าทดสอบก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน รวมทั้งสำรวจความพร้อมในการเรียน โดยเฉพาะในช่วงที่มีการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่านิสิตบางส่วนมีปัญหาในเรื่องอุปกรณ์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ผู้เรียนในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีลักษณะและธรรมชาติของคน GEN Z ที่มี Learning style แตกต่างกันไป ข้าพเจ้าพบว่า ธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างกัน เช่น ผู้เรียนในสาขาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มักจะเรียนรู้และฝึกฝนทักษะด้านตัวเลขและการคำนวณได้ช้ากว่าผู้เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ในทางตรงกันข้าม ผู้เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์มีทักษะทางภาษาแตกต่างจากผู้เรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จากข้อค้นพบดังกล่าว ในรายวิชาใดที่ข้าพเจ้ารับผิดชอบสอนนิสิตในสาขาใด ก็จะออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนในสาขานั้นๆ และยกตัวอย่าง สถานการณ์ กรณีศึกษา เนื้อหา ที่สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละสาขาวิชา นิสิตที่เรียนกับข้าพเจ้าได้สะท้อนผลจากการประเมินหลังสอนรายวิชาว่า ข้าพเจ้าสอนเข้าใจง่ายสอนเพราะมีการยกตัวอย่างสถานการณ์ใกล้เคียงตัวอย่างเป็นรูปธรรม

1.4 จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการสอนแต่ละครั้งข้าพเจ้านำให้นิสิตเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม แต่ละสัปดาห์ก็จะแตกต่างกันไปตามเนื้อหา ตัวอย่างเช่น ในหัวข้อ คุณลักษณะความเป็นครูที่ดี ข้าพเจ้าให้นิสิตชมคลิปละครสั้นที่สร้างมาจากเค้าโครงเรื่องจริงของครู จากนั้นให้นิสิตแบ่งกลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร ข้าพเจ้าใช้คำถามนำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปภายในกลุ่มว่า คุณลักษณะของความเป็นครูที่ดีในยุคปัจจุบันควรเป็นอย่างไร นิสิตจะนำแนวทางนี้ประยุกต์ใช้ในการเป็นครูอย่างไร เพราะอะไร จากนั้นนิสิตแต่ละกลุ่มค้นคว้าข้อมูลความรู้เพิ่มเติมแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน ในตอนท้ายชั่วโมงข้าพเจ้าบรรยายสรุปความรู้ในครั้งนั้นเพื่อเติมเต็มองค์ความรู้ให้กับนิสิต หลังการเรียนหัวข้อนี้ นิสิตสะท้อนว่า ชอบการเรียนผ่านกิจกรรมในลักษณะนี้ เพราะได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม แม้ว่าหัวข้อในการเรียนจะดูไม่น่าสนใจ แต่การทำกิจกรรมกลุ่มทำให้การเรียนมีสีสันน่าสนใจยิ่งขึ้น และทำให้รู้สึกอยากเป็นครูที่ดีเหมือนตัวละครในคลิป

1.5 วิเคราะห์ ออกแบบสื่อ เทคโนโลยี ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง ในส่วนของการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ข้าพเจ้านำนวัตกรรมแพลตฟอร์ม เทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ เข้ามาร่วมสนับสนุนการเรียนรู้ จัดทำสื่อหลักและสื่อเสริมการเรียนรู้ให้กับนิสิต เช่น เอกสารประกอบการเรียน ใช้ Padlet ในการสะท้อนผลการเรียนรู้ การทดสอบ ทำแบบฝึกหัด ใน Ms Team จัดทำวิดีโอสรุปเนื้อหาประจำบทเรียน เผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น กลุ่ม Facebook Line เป็นต้น ข้าพเจ้าได้บูรณาการเทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่กล่าวข้างต้น กับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอนในรูปแบบ Blended Learning โดยผสมผสานการเรียนรู้ทั้งแบบ Onsite และ Online โดยให้นิสิตศึกษาทำความเข้าใจ หลักการ ทฤษฎี และองค์ความรู้ต่างๆ ในรายวิชาจากสื่อออนไลน์มาล่วงหน้า เมื่อพบกันในห้องเรียนข้าพเจ้าร่วมกับนิสิตกำหนดประเด็น/กรณีศึกษา ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย วิพากษ์ และนำเสนอในห้องเรียน

หลังจากการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าให้นิสิตประเมินตนเองผ่านการทดสอบหลังเรียนและทำแบบฝึกหัดท้ายบท รวมทั้งให้นิสิตสะท้อนผลการเรียนทุกครั้ง และหลังการเรียนในรายวิชาต่างๆ นิสิตจะ

สะท้อนผลการเรียนในระดับรายวิชาอีกครั้ง ตัวอย่างเช่น รายวิชาปฏิบัติการหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ได้ข้อค้นพบดังนี้

1) ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมินโดยนิสิต พบว่า นิสิตได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอกที่เป็นศึกษานิเทศก์ ทำให้ได้รับความรู้และแนวคิดผ่านมุมมองของศึกษานิเทศก์ที่แตกต่างจากครู นิสิตได้ฝึกปฏิบัติจริงการเขียนแผนการนิเทศ และฝึกปฏิบัติการนิเทศในชั้นเรียน และอาจารย์มีกิจกรรมให้ฝึกปฏิบัติและพัฒนาตนเองทุกครั้ง ทำให้รู้สึกตื่นตัวและตื่นตื้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้นิสิตได้รับประสบการณ์ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานจริง และประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

2) ประเด็นที่นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการสอนในรายวิชา นิสิตอยากให้เปิดรายวิชานี้ในภาคเรียนอื่นที่ไม่ใช่ภาคฤดูร้อน เพราะติดปัญหานักเรียนปิดเทอมไม่สามารถทดลองใช้นวัตกรรมที่ตนออกแบบได้

3) ความเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อผลการประเมินตามข้อ 1 คือ การเชิญวิทยากรภายนอกที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ มาให้ความรู้และประสบการณ์ตามความรับผิดชอบของรายวิชา จะช่วยให้นิสิตได้รับการพัฒนาได้บรรลุผลการเรียนรู้

ข้าพเจ้าจึงนำผลการสะท้อนจากนิสิตข้างต้น มาปรับปรุงการสอนรายวิชานี้ในปีถัดไป นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลที่นำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร ที่ต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนในการจัดลำดับรายวิชาที่ต้องเปิดสอนในภาคฤดูร้อน โดยลดอุปสรรคในการปฏิบัติ ผลงาน/ชิ้นงานของนิสิต และเป็นไปตามหลักการจัดหลักสูตร

การสอนในรายวิชาหลักสูตรสถานศึกษา ข้าพเจ้าแบ่งกลุ่มนิสิตกลุ่มละ 4-6 คน แล้วให้นิสิตตั้งโรงเรียนสมมุติขึ้นมา และสวมบทบาทเป็นครูในโรงเรียนนั้น นิสิตช่วยกันกำหนดบริบท สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อร่วมกันออกแบบหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการจำเป็นของโรงเรียนนั้น นิสิตได้ฝึกทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา มีการโครงสร้างเวลาเรียน คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษาที่เหมือนโรงเรียนจริงทุกประการ รวมทั้งฝึกวิเคราะห์สภาพชุมชนท้องถิ่นนั้น แล้วจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นภายใต้บริบทและความต้องการจำเป็น จากนั้นให้นิสิตแต่ละกลุ่มสะท้อน วิพากษ์หลักสูตรของกลุ่มเพื่อนในบทบาทของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร นิสิตสะท้อนว่า วิชานี้เหมือนงานจะมากและยากเพราะต้องใช้ความคิดอยู่ตลอดเวลา แต่ผลที่ได้รับคือนิสิตมีความรู้ความเข้าใจในการทำหลักสูตรและเกิดความมั่นใจว่าเมื่อตนไปประกอบอาชีพครู จะสามารถเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติงานอยู่ได้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากรายวิชาสามารถนำไปใช้ในวิชาชีพได้จริง และที่ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจที่สุดในรายวิชานี้คือ นิสิตสะท้อนความรู้สึกว่า อยากจบไปเป็นครูเร็วๆ เพื่อจะได้เป็นผู้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น นิสิตบางคนบอกกับข้าพเจ้าว่าอยากเรียนต่อระดับปริญญาโท-เอก ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เนื่องจากความชอบในเนื้อหาวิชาและกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งการสอนที่เข้าถึงจิตใจและทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อรายวิชาและศาสตร์อื่นๆ ไม่ได้เป็นเรื่องที่ง่ายเลย จึงถือเป็นความสำเร็จหนึ่งของการสอนรายวิชานี้อีกประการหนึ่ง

2 การพัฒนาระบบงานหลักสูตรและการสอน ในระดับหลักสูตร

ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อคิดเห็นของนิสิตในรายวิชาที่สอน และข้อเสนอแนะจากการทวนสอบตามมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ มาสู่การปรับปรุงในระดับหลักสูตร ในบทบาทของประธานหลักสูตร ข้าพเจ้าได้เป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรจำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต และหลักสูตร

ปรัชญาคณาภิธานิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ข้าพเจ้าร่วมกับเพื่อนอาจารย์ในสาขาวิเคราะห์องค์ความรู้ ในศาสตร์ปัจจุบันและความก้าวหน้าของศาสตร์ วิทยาการสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ตลาดงานการศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Voice of Customer & Stakeholder: VoC & VoS) ผลการทวนสอบตามมาตรฐาน ผลสัมฤทธิ์ระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร (Curriculum Verification) กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา และประกาศ ข้อบังคับของสภาวิชาชีพ เพื่อนำมาออกแบบ พัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน โดยมีการปรับปรุงทั้งในส่วนของปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLO) รายวิชาในหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcome: CLO) คำอธิบายรายวิชาที่เน้นสมรรถนะทางวิชาชีพครู แผนการจัดการศึกษาแต่ละชั้นปี และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างรายวิชาที่ได้ ร่วมกันพัฒนาขึ้นมาใหม่ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคใหม่ ดังนี้

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 ได้แก่ รายวิชา 177802 นวัตกรรมหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา 3(2-2-5)

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 ได้แก่ รายวิชา 177822 นวัตกรรมหลักสูตร การสอน และการนิเทศ 3(2-2-5)

โดยทั้งสองรายวิชาได้มีการนำเอาศาสตร์ทางด้านการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ อาทิ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ พหุวัฒนธรรม และการเป็นพลเมืองตื่นรู้ มาบูรณาการเพื่อสร้างเป็นรายวิชาใหม่ ใน หมวดวิชาแกนและวิชาเอกเลือก นอกจากนี้ยังได้มีการเชื่อมโยงกับศาสตร์ด้านสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม ความเข้าใจในมนุษย์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หลักจิตวิทยาในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองสู่การบรรลุศักยภาพสูงสุดของตนเอง ในรายวิชา 177717 การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน 3(2-2-5) และรายวิชา 177802 นวัตกรรมหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา 3(2-2-5) ผลการดำเนินการข้างต้น ทำให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประสบความสำเร็จในการสอบ บรรจุเข้ารับราชการครูตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และนิสิตบางส่วนเปลี่ยนตำแหน่งงานเป็นศึกษานิเทศก์ และ อาจารย์มหาวิทยาลัย รวมทั้งหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม ให้ เป็นหลักสูตรในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (หลักสูตรระดับปริญญาโททางการสอนในประเทศ) กรณี คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ที่บรรจุปี พ.ศ. 2560-2562 จึงเป็นความภาคภูมิใจที่ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนคุณภาพหลักสูตรและคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของ หลักสูตรให้สูงขึ้นจากเดิม

3. การพัฒนาระบบงานหลักสูตร การสอน และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการศึกษาในระดับคณะ

ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่เป็นรองคณบดีฝ่ายวิชาการและนวัตกรรมการศึกษา (พ.ศ. 2565-2567) ที่ดูแลในงานด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประกันคุณภาพระดับหลักสูตร ข้าพเจ้าจึงได้ใช้ความเชี่ยวชาญของตนเองในศาสตร์ทางด้านหลักสูตรและ

การสอน ประสบการณ์เดิมจากการเป็นครู-อาจารย์ผู้สอน และประธานหลักสูตร รวมทั้งผลสะท้อนของนิสิตในรายวิชาที่สอน และประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรในระดับต่างๆ มาพัฒนาและจัดระบบงานวิชาการของวิทยาลัยการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การสอน และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ภาระงานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา ข้าพเจ้าเริ่มต้นด้วยการสร้างความชัดเจนในศาสตร์ทางด้านหลักสูตร การสอน และการประกันคุณภาพทางการศึกษา และสร้างความเข้าใจกับอาจารย์ในคณะ เพื่อให้คณาจารย์วิทยาลัยการศึกษาได้เห็นภาพเชิงองค์รวมของศาสตร์ (Discipline Holistic Perspective) ที่ทุกส่วนมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ซึ่งได้จากการสืบค้นศึกษาทบทวนและสรุปจากหลักสูตรและการสอนสมัยใหม่ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งจากเอกสาร งานวิจัยของศาสตร์ทางการศึกษา โดยทั้ง 3 ส่วน ครอบคลุมและเชื่อมโยงในมิติระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา การศึกษาตลอดชีวิตและตามอัธยาศัย

3.2 วิเคราะห์ ทบทวนกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตทุกชั้นปี เนื่องจากการนำองค์ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่นิสิตได้รับจากการเรียนตามหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในสถานการณ์จริง ที่เป็นการสะท้อนสมรรถนะทางวิชาชีพ คุณลักษณะ และจิตวิญญาณความเป็นครูของนิสิตได้อย่างชัดเจน จึงได้ดำเนินการศึกษาสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และนิสิตครู รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์ หลักเกณฑ์ ประกาศและข้อกำหนดของคุรุสภาซึ่งเป็นสภาวิชาชีพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบปัญหาและอุปสรรคที่นำมาสู่การปรับปรุงกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เช่น

- 1) นิสิตมีภาระงานมากเกินไป ส่งผลให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาไม่เต็มที่
- 2) อาจารย์นิเทศบางส่วน มีความเข้าใจและทักษะการนิเทศการสอนของนิสิตไม่เพียงพอ
- 3) โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัย ไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต
- 4) ระบบการส่งงานและการตรวจภาระงานฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีความยุ่งยากและซับซ้อน

จากสภาพปัญหาข้างต้น ข้าพเจ้าเห็นว่า การพัฒนานิสิตครูให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีสมรรถนะทางวิชาชีพนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนจะต้องขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ที่นิสิตครูวิทยาลัยการศึกษาชั้นปีที่ 1-5 ออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในระยะเวลาเดียวกัน จำนวน 2,518 คน ข้าพเจ้าจึงร่วมกับผู้ช่วยคณบดีและคณะกรรมการดำเนินงานฯ ร่วมกันวางแผน และดำเนินการดังนี้

- 1) การจัดสัมมนา อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาปฏิบัติการสอนในแต่ละชั้นปี เพื่อระดมสมองในการวิเคราะห์ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อที่จะปรับปรุงชิ้นงาน ของนิสิตในแต่ละชั้นปีให้สอดคล้องกับ เป้าหมายและความต้องการในระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร นำไปสู่การปรับปรุงคู่มือปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาทั้ง 5 ชั้นปี

2) ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ reskills/upskills อาจารย์นิเทศและอาจารย์ใหม่ เพื่อให้มีทักษะการนิเทศการสอน การประเมินผลงาน และการวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งบุคลิกภาพการปฏิบัติตนในการเป็นอาจารย์นิเทศกนิสิตปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

3) ประชุมสัมมนา ผู้บริหารโรงเรียนและครูพี่เลี้ยงนิสิตปฏิบัติการสอนชั้นปีที่ 4-5 และเชิญวิทยากรภายนอก หน้าที่ให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษะการเป็นครูพี่เลี้ยงโดยใช้ Coaching & mentoring

4) ถอดบทเรียนโรงเรียนแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) การดูแลนิสิตฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และนำเสนอเผยแพร่ต่อสาธารณชน

5) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การเลือกโรงเรียนฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา โดยนิสิตสามารถกลับไปฝึกสอน ณ สถานศึกษาเดิมที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ในภูมิลำเนาของตนเอง

6) พัฒนาระบบการส่งงานและการตรวจภาระงานฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความปลอดภัย มีฐานข้อมูลที่เป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้

7) อบรมเชิงปฏิบัติการทบทวนความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ ให้แก่นิสิตชั้นปีที่ 4-5 ที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเต็มรูปแบบในเรื่อง การออกแบบการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผล และการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากการดำเนินงานข้างต้นพบว่า ผลงานของนิสิตที่สะท้อนถึงสมรรถนะทางวิชาชีพครู ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ รายงานวิจัยในชั้นเรียน และโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพสูงขึ้น ในส่วนของการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนพบว่า นิสิตใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลายขึ้น การควบคุมชั้นเรียนดีขึ้น มีการสอดแทรกคุณธรรมให้กับนักเรียนระหว่างสอน และมีบุคลิกภาพของความเป็นครูที่เด่นชัดขึ้น ในขณะเดียวกันข้าพเจ้าพบนิสิตบางส่วนที่ต้องดูแลเป็นพิเศษระหว่างการฝึกสอน เช่น นิสิตไม่ส่งงาน นิสิตเจ็บป่วยระหว่างฝึกสอน นิสิตแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ จึงได้มีการติดตามนิสิตเป็นระยะ ผ่านการประชุมออนไลน์ การแชทไลน์ พบปะพูดคุยตัวต่อตัว รวมถึงการไปเยี่ยมนิสิตที่โรงเรียนฝึกปฏิบัติการสอนให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตามเหตุของแต่ละบุคคล ทำให้จำนวนนิสิตที่ไม่ผ่านปฏิบัติการสอนลดลงจากเดิม

วิทยาลัยการศึกษาได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมและส่งผลงาน กิจกรรมแสดงผลการปฏิบัติที่ดี Show & Share UP-KM 2019 ครั้งที่ 1 “ระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 กลุ่ม B (ของเสีย) และได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานในกิจกรรม Show & Share UP-GREEN 2023 เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการตรวจและส่งภาระงานระบบออนไลน์แทนการใช้กระดาษของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา”

ภาพที่ 11 การเข้าร่วมแสดงผลการปฏิบัติที่ดี Show & Share UP-KM 2019 และ Show & Share UP-GREEN 2023

ข้าพเจ้ามีความสนใจในการริเริ่มสร้างนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอโดยอาศัยการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี และหลักการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนิสิตที่สอน เพื่อยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ในหลากหลายรายวิชา อาทิ

ในปีการศึกษา 2567 ข้าพเจ้าได้พัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน เรื่อง **“การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทางอารมณ์และสังคมและทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะทางอารมณ์และสังคมของนิสิตวิชาชีวะครู”** ของมหาวิทยาลัยพะเยา ภายใต้โครงการนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ 2567 Super KPI 1.1.2 ได้นวัตกรรมการเรียนการสอนที่เรียกว่า GOALS Model ซึ่งพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้มีผลดีต่อการพัฒนาสุขภาวะของนิสิต โดยเฉพาะในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดการกับความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ และการรับรู้ระดับความสามารถและข้อจำกัดของตนเอง อันจะส่งผลให้นิสิตครูสามารถปรับตัวในบริบทการทำงานต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งอาจารย์ผู้สอนสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรการผลิตครูและบูรณาการกิจกรรมในรายวิชาต่างๆ ที่ผลิตบุคลากรวิชาชีวะอื่นๆ โดยการเผยแพร่นวัตกรรมดังกล่าวในรูปแบบโปสเตอร์ให้กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยพะเยา ตามโครงการ Show & Share 2024 วันที่ 20 กันยายน 2567 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้จะเป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนนำแนวคิดวิธีการไปประยุกต์ใช้รายวิชาของตนในการส่งเสริมให้นิสิตมีสุขภาวะทางอารมณ์และสังคม ทั้งนี้ ผู้เรียนที่มีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ดีไม่เพียงแต่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ยังมีผลลัพธ์ทางสังคมที่ดีอีกด้วย

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้สังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ที่น่าสนใจมาใช้ในการพัฒนาการสอน และเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนสังคมทางการศึกษา เป็นเอกสารคำสอน รายวิชาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนสำหรับนิสิตครูวิทยาลัยการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ให้กับอาจารย์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เพื่อใช้ประกอบการสอนสำหรับนักศึกษาครู วิชาเอกประถมศึกษา

ภาพที่ 12 นวัตกรรมการสอน GOALS Model และ เอกสารคำสอนรายวิชาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 การอุทิศตนเพื่อส่วนรวม

การมีส่วนร่วมในการพัฒนานิสิต พัฒนาลัทธิสูตรและการสอน ข้าพเจ้าขอแนะนำเสนอแยกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนานิสิต ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาลัทธิสูตรและการสอน และส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม

ส่วนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนานิสิต

ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการพัฒนานิสิตทุกคนให้ประสบความสำเร็จ ในการเรียนและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการศึกษา ภายใต้บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ข้าพเจ้าให้ความสำคัญใส่นิสิตอย่างทั่วถึง ขอยกตัวอย่างเคสในการดูแลและพัฒนานิสิตดังนี้

นิสิตหญิงคนที่ 1 เป็นนิสิตปริญญาโท สาขาลัทธิสูตรและการสอน รหัส 60 ซึ่งข้าพเจ้าเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) หลังจากทีนินิตเรียน coursework เสนอโครงร่างวิจัย และดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย เรื่อง การพัฒนาลัทธิสูตรเน้นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักฟุตบอลสังกัดสโมสรสโมสรตำรวจเวรอะคาเดมี่ เชียงราย รุ่นเยาวชนชายอายุไม่เกิน 12 ปี (U12) เสร็จสิ้นแล้ว นิสิตได้ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ร่วมกับครอบครัวที่สหราชอาณาจักร ซึ่งในระหว่างที่นินิตดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสรุป อภิปรายผล การวิจัย จัดทำรูปแบบฉบับสมบูรณ์ รวมทั้งการเขียนบทความเผยแพร่งานวิจัย ข้าพเจ้าได้ติดตามให้กำลังใจ และให้ข้อเสนอแนะผ่าน video call จนนินิตสำเร็จการศึกษา แต่เนื่องจากเวลาท้องถิ่น

ของประเทศสหราชอาณาจักรกับประเทศไทยต่างกัน 5 ชั่วโมง ข้าพเจ้าจึงต้องใช้เวลา ในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต ในช่วงเวลา 21.00-24.00 น. ตามเวลาประเทศไทย มาโดยตลอดระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่ นิสิตเริ่มต้นศึกษาปัญหาวิจัยจนเสร็จสิ้นการดำเนินการวิจัย

นิสิตหญิงคนที่ 2 เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตรครบ 2 ปริญญา สาขาวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นนิสิตที่มีผลการเรียนดีมาโดยตลอดตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 โดยในชั้นปีที่ 1-2 นิสิตได้รับรางวัลเหรียญเรียนดีทุกปี ในขณะที่ นิสิตกำลังศึกษาชั้นปีที่ 3-4 เกิดสถานการณ์โควิด-19 นิสิตเริ่มมีภาวะซึมเศร้าต้องพบแพทย์อย่างสม่ำเสมอ ผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาการศึกษาตกต่ำลง เนื่องจากค้นพบตนเองว่าไม่ยากประกอบอาชีพครูในอนาคต และประสงค์ที่จะประกอบอาชีพที่ใช้ทักษะภาษาอังกฤษ นิสิตจึงขอย้ายหลักสูตร จากเดิม หลักสูตร 2 ปริญญา เป็นหลักสูตรปริญญาเดียวทางด้านภาษา แต่เนื่องจากผู้ปกครองต้องการให้นิสิตได้รับราชการครู จึงขอร้องและกำหนดให้นิสิตเรียนหลักสูตร 2 ปริญญา ต่อไป จนกระทั่งชั้นปีที่ 5 นิสิตจะต้องฝึกสอนในสถานศึกษาเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา นิสิตมีความกดดันจากการฝึกสอน และเกิดภาวะเครียด ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ตามมา เช่น ไปโรงเรียนสาย หรือขาดโรงเรียนโดยไม่มีเหตุผลอันควร ไม่ส่งภาระงานฝึกประสบการณ์กับทางมหาวิทยาลัย และมีความคิดทำร้ายตนเอง ฯลฯ ข้าพเจ้าได้พูดคุยกับนิสิตหลายครั้ง เพื่อสอบถามปัญหาและให้กำลังใจ รวมทั้งร่วมกับอาจารย์นิเทศ ผู้บริหารโรงเรียนและครู พี่เลี้ยง ร่วมกันดูแลนิสิต ซึ่งทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า นิสิตควรได้รับความเข้าใจจากผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ความสำเร็จของการประกอบอาชีพ ไม่ได้เกิดจากการรับราชการเพียงอย่างเดียว นิสิตประสบความสำเร็จ ในชีวิตของตนเองจากการทำงานที่ตนรักได้ ดังนั้น จึงได้เชิญผู้ปกครองมาทำความเข้าใจ และยินยอมให้นิสิตย้ายหลักสูตรการเรียน เป็นหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ในภาคการศึกษาสุดท้ายของชั้นปีที่ 5 ปัจจุบันนิสิตสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีแล้ว และกำลังอยู่ระหว่างการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต ณ สถาบันแห่งหนึ่ง

จากกรณีตัวอย่างข้างต้น ในบทบาทของอาจารย์ ข้าพเจ้ามีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของนิสิต แม้ว่าในกรณีนี้ 2 นิสิตจะไม่ได้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาและเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต และเมื่อนิสิตได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและได้ประกอบอาชีพใน ศาสตร์ที่ตนถนัด ก็ถือได้ว่าเป็นความสำเร็จในชีวิตอีกรูปแบบหนึ่ง

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานหลักสูตร, คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และ อาจารย์ประจำหลักสูตร หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต และ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร รวมทั้งบริหารจัดการและดำเนินการ หลักสูตร การเรียนการสอนการฝึกและประเมินผลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ซึ่งจากการทำหน้าที่ดังกล่าว ส่งผลให้ข้าพเจ้าติดตามองค์ความรู้ใหม่ ตลอดจนความเคลื่อนไหว ทางด้านหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ในปีการศึกษา 2567 ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร และกรรมการพัฒนาหลักสูตร “การพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ในศาสตร์วิชาชีพครู” สำหรับอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรทางการศึกษาที่ไม่มีวุฒิตามการศึกษา/ปริญญาทางการศึกษา และไม่มีประสบการณ์สอนและนิเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศคุรุสภา

เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2567 กำหนดให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์นิเทศก์ มีคุณสมบัติ สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และมีคุณวุฒิด้านการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับ ปริญญาของหลักสูตรที่รับผิดชอบหรือประจำหลักสูตรและเป็นคุณวุฒิด้านการศึกษากับสาขาวิชาที่ รับผิดชอบ หรือมีคุณวุฒิด้านการศึกษสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ และมีผลงานด้านการศึกษาใน สาขาวิชาที่รับผิดชอบ จำนวน 10 Module ระยะเวลาในการอบรม 72 ชั่วโมง โดยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นได้รับการรับรองจากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และในปีการศึกษา 2567 ได้ใช้พัฒนาอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา ให้มี คุณสมบัติตามประกาศข้างต้นแล้ว จำนวน 110 คน

19. ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ระบุรายละเอียด และลงนามด้วยน้ำหมึกสีน้ำเงิน)

ข้าพเจ้าได้อ่าน และยอมรับแนวปฏิบัติ เงื่อนไข และข้อตกลงของหน่วยพัฒนาครูตามประกาศ คณะกรรมการดำเนินงานของสถาบันพัฒนา เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการรับรองหลักสูตรเพื่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานการสอบ พ.ศ. ๒๕๖๔ ทุกประการ

☒ ยอมรับ

คนที่ 1 ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลรัตน์ นามสกุล วิชาญวัฒน์ (ประธานหลักสูตร)

คุณวุฒิสูงสุด ☐ ปริญญาตรี สถาบัน สาขาวิชา ปีที่สำเร็จการศึกษา 2537.....

☐ ปริญญาโท สถาบัน สาขาวิชา ปีที่สำเร็จการศึกษา 2542.....

☒ ปริญญาเอก สถาบัน สาขาวิชา ปีที่สำเร็จการศึกษา 2557.....

ลงชื่อ ประธานหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลรัตน์ วิชาญวัฒน์)

ลงวันที่ 27.. เดือน มีนาคม.. พ.ศ. 2567

ภาพที่ 13 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้พัฒนาหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ในศาสตร์วิชาชีพครู

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม

คำว่า “ชุมชน สังคม” ในที่นี้หมายถึง ระบบนิเวศทางการศึกษา (Education Ecosystem) ที่ไม่ได้อยู่เฉพาะ ในมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ซึ่งข้าพเจ้าได้มี ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมทางการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ในปีการศึกษา 2564 ข้าพเจ้าได้รับเชิญจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เป็นกรรมการที่ปรึกษาการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สำหรับสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 81 โรงเรียน นำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา โดยมีบทบาทในการให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบ และวิพากษ์กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนา การติดตามโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นระยะการเข้า สู่วิชาชีพ (Induction Period) เครือข่ายภาคเหนือตอนบน ประจำปีงบประมาณ 2560-2561 โดยทำหน้าที่ใน การเป็นวิทยากรพัฒนาครูในโครงการฯ ที่บรรจุรับราชการในปี พ.ศ. 2559-2561 ภายในจังหวัดพะเยา พร้อม ทั้งนิเทศ ติดตาม ให้ข้อเสนอแนะ และประเมินผลการสร้างนวัตกรรมเชิงพื้นที่ในด้านการสอน ตลอดจน สะท้อนผลการปฏิบัติงานในระดับเครือข่ายภาคเหนือตอนบน

นอกจากนี้ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน/สังคม และทำคุณประโยชน์ด้านการศึกษาในรูปแบบ การเป็นคณะกรรมการ ดังนี้

1. คณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock 2-3 ในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (พ.ศ. 2561-2565) กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปฏิรูปประเทศ ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rocks) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอว.) มอบหมายให้ สภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินงานโครงการ ใน BIG ROCK 2-4 โดยข้าพเจ้าได้รับโอกาสในการทำงานครั้งนี้ ประกอบด้วย

BIG ROCK 2 โครงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรผลิตครูตามสาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ

BIG ROCK 3 โครงการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

ตามคำสั่งสภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย ที่ 4/2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการในโครงการ Big Rock ได้แต่งตั้งให้ข้าพเจ้า เป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock 2-3 ในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาในระดับประเทศให้มีคุณภาพมาตรฐาน

คำสั่งสภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย

ที่ ๔/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock

ตามที่ประชุมสภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ระเบียบวาระที่ ๔.๑ เรื่อง โครงการ Big Rock ด้านการศึกษา โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอว.) มอบหมายให้ สภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินงานโครงการ ที่ประชุม มีมติให้ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock ความละเอียดแล้วนั้น

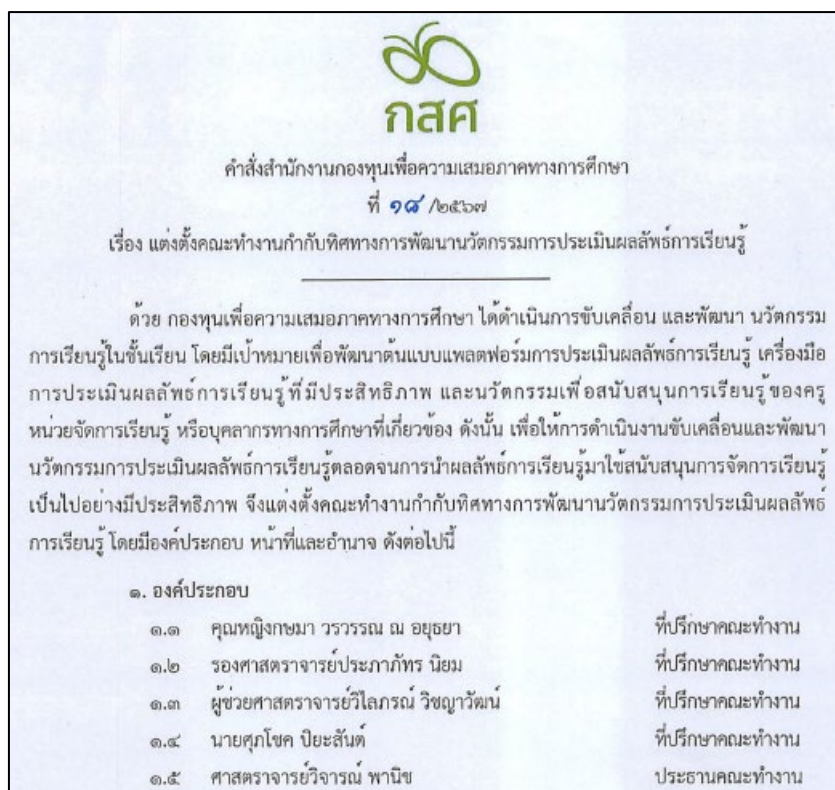
เพื่อให้การดำเนินงานโครงการ Big Rock เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock ดังนี้

BIG ROCK ๒ โครงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรผลิตครูตามสาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ			
รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ประธานกรรมการ	
รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ชินทีสิงห์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เลขานุการ	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำผึ้ง ชินทะเนตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผู้ช่วยเลขานุการ	
การผลิตครูสามัญ			
๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ อุตธิคุปต์	มหาวิทยาลัยพะเยา		
๒. อาจารย์ ดร.อติสรณ์ เรืองกิจจานันท์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร		
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรืออากาศตรี ดร.บัญชา สว่างรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี		
BIG ROCK ๓ โครงการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา			
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพวัฏ	มหาวิทยาลัยพะเยา	ประธานกรรมการ	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อติวิทย์ อุ่นทอง	มหาวิทยาลัยพะเยา	เลขานุการ	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ อุตธิคุปต์	มหาวิทยาลัยพะเยา	ผู้ช่วยเลขานุการ	

ภาพที่ 14 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock

2. คณะทำงานกำกับทิศทางการพัฒนานวัตกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

ข้าพเจ้า มีบทบาทเป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน กำกับทิศทางการพัฒนานวัตกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อพัฒนาต้นแบบแพลตฟอร์มการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เครื่องมือการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของครู หน่วยจัดการเรียนรู้หรือบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 15 คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกำกับทิศทางการพัฒนานวัตกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

ข้าพเจ้าในบทบาทของอาจารย์สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้ความรู้และประสบการณ์ของตนเอง โดยการเป็นผู้สังเกตการสอนแก่เพื่อนอาจารย์ทั้งในศาสตร์และต่างศาสตร์ ในรูปแบบของการเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยากรถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่อาจารย์ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน และองค์กรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง จนส่งผลให้เกิดการพัฒนาการสอนที่ดีขึ้น เช่น

1. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้แก่อาจารย์ต่างศาสตร์ภายในมหาวิทยาลัย

1.1 ในการเป็นผู้ฟังหรือผู้ชี้แนะระหว่างคณะ ข้าพเจ้าในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะขั้นป้อนของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ในมุมมองของนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอนให้กับอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งข้าพเจ้าได้นำเสนอตัวอย่างสมรรถนะส่วนบุคคลของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้ว

เชื่อมโยงสู่สมรรถนะของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา จากนั้นได้ชวนให้อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ ได้วิเคราะห์สมรรถนะทางวิชาชีพของนิสิต เพื่อต่อยอดและบูรณาการสู่การพัฒนาสมรรถนะในแต่ละชั้นปี (YLOs)

1.2 มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาจารย์และชี้แนะเพื่อนอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่วิชาชีพเดียวกัน และเข้าร่วมแชร์และแบ่งปันประสบการณ์ที่ดีในฐานะอาจารย์ผู้สอน เช่น เข้าร่วมการเสวนา หัวข้อ Show and Share 2022 “นวัตกรรมการสอนอย่างอาจารย์มีอาชีพ” เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามกรอบการพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนและจิตวิญญาณความเป็นครู อาจารย์มีอาชีพ ที่ กอรปไปด้วยคุณลักษณะและคุณธรรมของความเป็นครู สำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา

1.3 podcast กิจกรรม “SE UP TALKS 2024” ในหัวข้อ “ครูยุคใหม่ในกระแส AI ควรจะปรับตัวอย่างไร” ภายใต้โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลในการบริหารงานและสื่อสารองค์กร เพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นครูมีอาชีพให้กับ นิสิต และบุคคลทั่วไป (<https://youtu.be/Y-EV9opEoDk?feature=shared>)

1.4 เป็นวิทยากรพัฒนาอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา หลักสูตร “การพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ในศาสตร์วิชาชีพครู” Module 1 จิตวิญญาณความเป็นครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู และ Module 9 การนิเทศ การสอนงาน และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC สำหรับอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนรายวิชาชีพครู หรืออาจารย์นิเทศวิชาเอกที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านการศึกษาหรือไม่มีวุฒิทางการศึกษา ส่งผลให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์นิเทศก์ ที่เข้ารับการพัฒน จำนวน 110 คน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและตามประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2567 ให้มีความรู้และสมรรถนะในศาสตร์ทางวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและจรรยาบรรณทางวิชาชีพครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะ ตลอดจนนำไปใช้ในการนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน และฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาเฉพาะ

ภาพ 16 การเป็นวิทยากรหลักสูตร “การพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ ในศาสตร์วิชาชีพครู” และ SE UP talks

2. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและการบริหารจัดการหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควบ 2 ปริญญา ให้แก่อาจารย์ภายนอกสถาบัน

วิทยาลัยการศึกษา จัดการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีควบ 2 ปริญญา จำนวน 10 แขนงวิชา เป็นนวัตกรรมทางด้านหลักสูตรและการนิเทศนิตติฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับความสนใจจากสถาบันผลิตครูหลายแห่ง เมื่อมีคณะศึกษาดูงานในเรื่องดังกล่าว ข้าพเจ้าในฐานะอาจารย์ทางด้านหลักสูตรและการสอน จึงได้รับมอบหมายให้เป็นวิทยากรสร้างความเข้าใจให้กับอาจารย์ภายนอกสถาบันอยู่เสมอ เช่น

14 มิถุนายน 2566 คณะอาจารย์และบุคลากรสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

30 มีนาคม 2566 ผู้บริหารและคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1 มีนาคม 2566 ผู้บริหารและคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

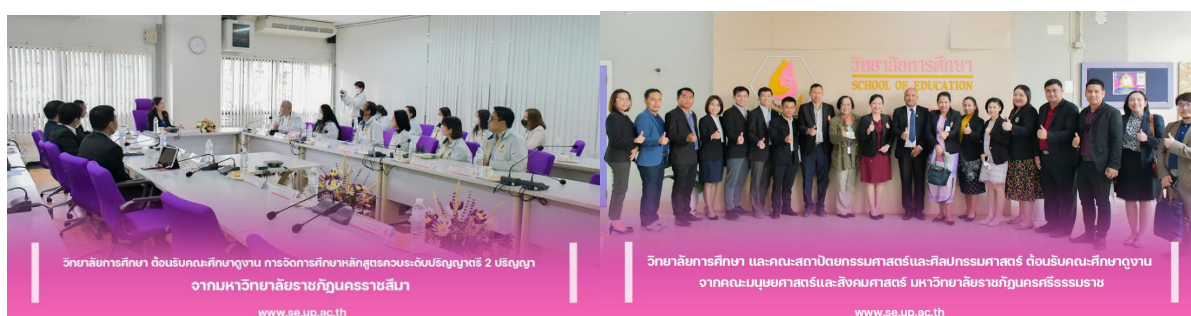
19 ธันวาคม 2565 ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

3 พฤศจิกายน 2565 ผู้บริหารและคณาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

10 สิงหาคม 2565 ผู้บริหารและคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

16 มิถุนายน 2565 ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

หลังจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรระดับปริญญาตรีควบ 2 ปริญญาแล้ว ทำให้มองเห็นความเป็นไปได้ และเกิดแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรในลักษณะดังกล่าวในสถาบันของตนตามกรอบของหลักสูตร ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ จึงเกิดคำถามต่างๆ ในการพัฒนาหลักสูตรจากผู้ศึกษาดูงานเป็นระยะ และข้าพเจ้าได้ให้ข้อมูลและคำแนะนำเพิ่มเติมผ่านทางโทรศัพท์และ Line

ภาพที่ 17 การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและการบริหารจัดการหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควบ 2 ปริญญา ให้แก่อาจารย์ภายนอกสถาบัน

3. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพภายนอกสถาบัน ในระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบ และระดับอุดมศึกษา

ข้าพเจ้าพร้อมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร ถ่ายทอดศาสตร์ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รวมทั้ง ติดตามการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตบัณฑิตศึกษา รับฟังเสียงของ stakeholders เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ กศ.ม. และ ปร.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ให้แก่ผู้บริหาร/ครูผู้สอน ใน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 ป่าก่อดำ โรงเรียนเม้งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย โรงเรียนพะเยาพิทยาคม และโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส รวมทั้งเป็นวิทยากรเรื่องการพัฒนาหลักสูตร MEP ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา ให้กับคณะครูโรงเรียนอนุบาลเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

ภาพที่ 18 การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้ ภายนอกสถาบัน

นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ภายนอกมหาวิทยาลัย ในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง ในรูปแบบการเป็นวิทยากร การเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ การเป็นผู้นิเทศ เช่น

- 1) เป็นวิทยากรหัวข้อ “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา” สำหรับคณาจารย์และนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 2) เป็นวิทยากรและเข้าร่วมเสวนาวิชาการในหัวข้อ หลักสูตรวิชาการผสานหลักสูตรวิชาชีพ: แนวคิดและมุมมองด้านการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อรับมือกับโลกยุคผันผวน ภาควิชาหลักสูตรการสอนและการเรียนรู้คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3) วิทยากร หัวข้อ การจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัยในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูผู้สอนสังกัด สำนักงานการศึกษานอกระบบ จังหวัดพะเยา
- 4) วิทยากรพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 ในเรื่อง blended-learning, Design Thinking, เทคนิคการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เช่น การใช้ Loom, app for Education
- 5) วิทยากรคู่มือพัฒนาครู หลักสูตรระดับกลาง “การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้การทำโครงการบนฐานวิจัย (RBL) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

6) วิทยาการคูปองพัฒนาครู หลักสูตรการประยุกต์การจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค Active Learning สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7) วิทยาการอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างและพัฒนานวัตกรรมนิเทศทางการศึกษาพิเศษเรียนรวม สำหรับศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 16 คน

8) เป็นวิทยากรและในหัวข้อ การพัฒนารูปแบบการนิเทศสำหรับศึกษานิเทศก์มืออาชีพ ให้กับศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลที่เกิดจากการ เป็นวิทยากรในครั้งนี้ พบว่า ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน ได้พัฒนานวัตกรรมการนิเทศ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศ โดยใช้ GROW Model ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่ เพื่อส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัด สพป.ชร. 1 และ นวัตกรรมการนิเทศ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้การโค้ชแบบพหุวิธี เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัด สพป.ชร. 1 ซึ่งนำไปสู่การขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นต่อไป นอกจากนี้การเป็นวิทยากรในการพัฒนาวิชาชีพครู ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสนำความรู้และประสบการณ์ของตนเผยแพร่ให้กับผู้บริหารและองค์กรทางการศึกษาภายนอก ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมพัฒนา มีทักษะในเรื่องนั้นๆ เพิ่มมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การเป็นวิทยากรพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ครูที่เข้าร่วมพัฒนาสะท้อนในประเด็นของกิจกรรมระหว่างการพัฒนา ที่ข้าพเจ้าใช้เทคนิคที่กระตุ้นให้เกิดการคิดและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เช่น check-in, check-out เทคนิค PMI เกม การวาดภาพ ฯลฯ มีประโยชน์กับครูมากในการนำไปใช้ในชั้นเรียนของตนเนื่องจากเป็นเทคนิคที่ใช้ได้ ทุกบริบทโรงเรียน วิธีการไม่ซับซ้อน ไม่ต้องเตรียมอุปกรณ์ ฯลฯ

4. ให้คำชี้แนะเกี่ยวกับจิตวิญญาณความเป็นครูและแนวทางการเป็นพี่เลี้ยงนิสิตฝึกปฏิบัติงานต่างศาสตร์ โครงการอบรมวิชาการสำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก ของสาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อ “จิตวิญญาณความเป็นครูและทักษะการโค้ช” โดย อาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก หมายถึง นักกายภาพบำบัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลต่างๆ ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นพี่เลี้ยงการฝึกปฏิบัติงานของนิสิตสาขาวิชากายภาพบำบัด ประเด็นหลักในการอบรมวิชาการคือ เทคนิคการโค้ช การเสริมแรงทางบวก โค้ชอย่างไรได้ทั้งใจ ได้ทั้งงาน รวมทั้งทักษะการเป็นพี่เลี้ยงสอนงานด้วยความเมตตาและมีจิตวิญญาณความเป็นครู ส่งผลให้ผู้รับการอบรมได้รับเทคนิคใหม่ๆ ในการทำหน้าที่พี่เลี้ยง ทำให้การฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกดำเนินไปอย่างราบรื่นยิ่งขึ้น

ภาพ 19 การให้คำชี้แนะ โครงการอบรมวิชาการสำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก ของ สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

การมีส่วนร่วม ในการชี้แนะเป็นพี่เลี้ยงด้านหลักสูตรและการสอนให้กับเพื่อนอาจารย์ทั้งในศาสตร์ และต่างศาสตร์ ทำให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาตนเอง ในทักษะการเป็นวิทยากร เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ มุมมองใหม่ๆ กับคณาจารย์ต่างสถาบัน ทำให้เกิดเครือข่ายทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่ โอกาสในการพัฒนาทางวิชาชีพครูในอนาคต

6. เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เผยแพร่แก่ครูอาจารย์ภายนอกสถาบันผ่านบทความวิชาการ

จากการดำเนินการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมาโดยตลอด ข้าพเจ้าจึงได้ นำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางและวิธีปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนในระดับต่างๆ เป็น บทความเชิงวิชาการ เผยแพร่ให้แก่ครูและคณาจารย์ทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน ดังต่อไปนี้

วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2562). การชี้แนะการสอน: แนวทางการนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียน การสอนของครู. วารสารราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. 17(1), มกราคม- เมษายน. 1-10.

วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน: กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย. 11(3), กันยายน-ธันวาคม. 179-191.

ฉัตรชัย พรหมมรรักษ์ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2564). ภาษาแม่กับการเสริมสร้างทักษะการฟัง และทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์. วารสารวิจัยศิลปวิทยา การลุ่มน้ำโขง. 29, (2), หน้า 53-67.

ยุพิน บุญประเสริฐ, ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ และ รุ่งทิวา กองสอน. (2562). แนวทางสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล. ศึกษาศาสตร์ สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 3(1). มกราคม – เมษายน. หน้า 25-33.

องค์ประกอบที่ 4 ผลงานเป็นที่ประจักษ์ในการพัฒนานิสิต

จากการดำเนินงานข้างต้น ปรากฏผลงานการพัฒนานิสิตนักศึกษา ดังนี้

1. ความสำเร็จจากการจัดการเรียนการสอน

จากความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการจัดการเรียนการสอนให้กับนิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ส่งผลให้นิสิตที่ข้าพเจ้ามีส่วนในการพัฒนาและสร้างเปลี่ยนแปลง ประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำวิจัย ดังนี้

1.1 จากการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าด้วยตนเอง ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ข้าพเจ้าได้ส่งเสริมให้นิสิตค้นคว้า วิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานวิชาการในวงกว้าง โดยนิสิตในที่ปรึกษา (Advisee) ของข้าพเจ้าได้รับรางวัลดังต่อไปนี้

1) นางสาวปยุตญนุช สมฤทธิ์ นิสิตหลักสูตร กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ได้รับรางวัลดีเด่น การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ภาคบรรยาย กลุ่มการจัดการเรียนรู้เพื่อสังคม ในการประชุมสังคมศาสตร์ วิชาการ ครั้งที่ 15 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย วันที่ 25 มกราคม 2562

2) นางภัทรีบุรณ์ มุ่งงาม นิสิตหลักสูตร ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน) ได้รับรางวัล EXCELLENT PAPER AWARD International Conference การนำเสนองานวิจัย ระดับนานาชาติ ปี 2020

3) นางสาวยุพิน บุญประเสริฐ นิสิตหลักสูตร ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน) ได้รับรางวัลระดับชาติ ดังนี้

3.1) ได้รับการคัดเลือกรับรางวัลพระพลหัตถ์ ประจำปี 2562 ประเภทศึกษานิเทศก์ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติที่เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพจนเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน

3.2) ได้รับรางวัลศึกษานิเทศก์ดีของแผ่นดินระดับเกียรติคุณ โครงการศึกษานิเทศก์ดีของแผ่นดินจากมูลนิธิครูดีของแผ่นดิน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ภาพที่ 20 รางวัลของนิสิตในที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าด้วยตนเอง

1.2 จากการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และนิสิตในโครงการพิเศษ

ข้าพเจ้า ได้รับมอบหมายเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รหัส 61 จำนวน 91 คน โดยทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ดูแลและติดตาม การเรียนและการใช้ชีวิตของนิสิต แต่ละคน และเป็นคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตกลุ่มดังกล่าวโดยการกำหนดแผนปฏิบัติการกิจกรรม ออกแบบกิจกรรมตามสมรรถนะขั้นปีที่โครงการฯกำหนด บริหารจัดการและจัดกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะความเป็นครู อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่เน้นการวิเคราะห์เข้าใจปัญหาชุมชน และร่วมออกแบบการทำงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ นิสิตในโครงการฯ สำเร็จการศึกษาร้อยละ 100 และบรรจุเข้ารับราชการครู ร้อยละ 98.80

ในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท-เอก ข้าพเจ้าได้จัดสรรเวลาในช่วงวันหยุด และนอกเวลาทำการ ในการให้คำแนะนำและการโค้ชนิสิตในที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้นิสิตสำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษามากขึ้น และมีสถิติระยะเวลาทำวิจัยลดลง

1.3 จากการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอน

1) ผลการพัฒนาผู้เรียนอันเนื่องมาจากระบบการจัดการเรียนรู้ Active Learning ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา 177723 ปฏิบัติการหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน (Context-based Learning) นิสิตได้สำรวจ วิเคราะห์สภาพชุมชน ความต้องการของชุมชนในการส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรมภูมิปัญญาของตน จากนั้นจึงนำข้อมูลมาสังเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนและสถานศึกษาที่นิสิตปฏิบัติงานอยู่ รวมจำนวน 9 หลักสูตร ทั้งนี้หลักสูตรที่นิสิตออกแบบขึ้น สามารถนำไปเผยแพร่และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จริง ในสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติงานอยู่ด้วย ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามผลลัพธ์การเรียนรู้แล้ว ยังส่งผลให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ในรายวิชาไปพัฒนางานในหน้าที่ และพัฒนาชุมชนอีกด้วย

2) ผลจากการจัดการเรียนรู้บูรณาการข้ามศาสตร์และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและพัฒนานิสิตในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (นิสิตปริญญาตรี รหัส 61) จำนวน 91 คน ทำให้นิสิตได้พัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้บูรณาการกับองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 91 เรื่อง และนำเสนอนิทรรศการออนไลน์

3) ผลจากการสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนก่อนการเรียนในรายวิชา โดยขอยกตัวอย่างในรายวิชา 161111 จิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ส่งผลให้ข้าพเจ้าได้รับทราบปัญหาในการเรียนของนิสิต จึงนำไปสู่การออกแบบกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ ที่ผสมผสาน ทั้งแบบประสานเวลา (Synchronous) เช่น MS team, Kahoot และแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) เช่น google classroom, บทเรียนออนไลน์ในระบบ LMS รวมทั้งกำหนดภาระงานที่เหมาะสม และมีกระบวนการติดตามอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนที่ข้าพเจ้าเป็นผู้จัดการเรียนการสอน ในภาคเรียนที่ 1/64 จำนวน 4 กลุ่มเรียน และภาคเรียนที่ 1/65 จำนวน 1 กลุ่มเรียน ไม่มีนิสิตได้รับผลการเรียน D+, D และ F

4) ผลจากการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงภายใต้บริบทการทำงานของนิสิตระดับปริญญาโท ส่งผลให้นิสิตพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านหลักสูตรและการสอน พัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 เรื่อง

จากการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ในศาสตร์ ทางด้านหลักสูตรและการสอนแก่นิสิตและอาจารย์ภายในและภายนอกสถาบันข้างต้น นอกจากจะส่งผลต่อนิสิตและสังคมชุมชนการศึกษาโดยตรงแล้ว ยังส่งผลกับข้าพเจ้าคือ ความภาคภูมิใจในความเป็น “อาจารย์” และความสุขในการทำงาน ความอึดอึ้งใจในการสอนและการดูแลเอาใจใส่ลูกศิษย์รุ่นต่อรุ่นให้มีอนาคตที่ดี มีความสำเร็จในชีวิต

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้าพเจ้ามีคุณสมบัติที่จะได้รับการคัดเลือกเป็นอาจารย์ดีเด่น ด้านการสอน
ทุกประการ และข้าพเจ้าไม่อยู่ระหว่างการถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือเคยถูกลงโทษทางวินัย
ที่เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย วินัย การรักษาวินัย และการ
ดำเนินการทางวินัยของพนักงานมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2564

ขอรับรองว่าข้อความในเอกสารฉบับนี้เป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ วิชญาวัดณ์)

ผู้ขอรับการคัดเลือก

วันที่ 31 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2567

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.รักชิต สุทธิพงษ์)

ตำแหน่ง คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

วันที่ 31 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2567

เอกสารประกอบการพิจารณา

[✓] บันทึกข้อความขอเสนอชื่อ

[✓] แบบฟอร์มใบสมัคร ไม่เกิน 50 หน้า A4 อักษรขนาด 16 TH SarabunPSK Front (สามารถ
ดาวน์โหลดทาง www.does.up.ac.th)

[✓] ผลงานด้านการจัดการเรียนการสอน

[✓] ผลงานความสามารถในเชิงวิชาการ

[✓] ผลงานการอุทิศตนเพื่อส่วนรวม

[✓] ผลงานในการพัฒนานิสิต

[✓] คลิปวิดีโอการสอนความยาวไม่เกิน 30 นาที

[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ภาคผนวก

ผลงานด้านการจัดการเรียนการสอน

https://drive.google.com/file/d/1c8yTEb_d3NrUziAGTW8EdBO5RlgaRZVz/view?usp=sharing

ผลงานความสามารถในเชิงวิชาการ

<https://drive.google.com/file/d/1T8a7y1HwPippbqejY4xMykBZz3LHxxxP/view?usp=sharing>

ผลงานการอุทิศตนเพื่อส่วนรวม

<https://drive.google.com/file/d/19uipcxFJv8FB48kt4Ky7xuugrAX1hqZl/view?usp=sharing>

การเป็นพี่เลี้ยงด้านการสอนแก่อาจารย์

<https://drive.google.com/file/d/1fpayLL4tR0QsTfLh5TiOT8p6r9JX6nYC/view?usp=sharing>

การพัฒนาตนเอง ผ่านการประชุม อบรม สัมมนา และการศึกษาดูงาน

https://drive.google.com/file/d/1_XRboPmol4RG5NZORbLWIMf2zl4b3Ud1/view?usp=sharing

คลิปวิดีโอการสอนความยาวไม่เกิน 30 นาที

<https://drive.google.com/file/d/1XQOqn7ip5umDCqC8wl5oPVcSOeSCdLU/view?usp=sharing>